

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

SəS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 018 (5490) 30 yanvar 2018-ci il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

"Ölkəmizdə sabitliyin mənbəyi Azərbaycan xalqının iradəsidir, xalq-iqtidar birliyidir"

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Regionların 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Programının icrasının dördüncü ilinin yekunlarına həsr olunan konfransda iştirak edib

Avropa İttifaqı Azərbaycan ilə geniş tərəfdəşliyə böyük önəm verir

2

Paris "Haute Couture Fashion" həftəsinə qoşulan "Nargis" jurnalı 5 yaşıny qeyd edib

6

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi yanında İctimai Şuraya üzvlər seçilib

7

Azərbaycan XİN: Avropa Parlamentinin üzvü Lars Adaktussonun adı arzuolunmaz şəxslər siyahısına salınacaq

7

Müdafiə naziri ön xətt bölmələrində olub

7

"The Jerusalem Post" qəzeti: "Holokost və Avropa yəhudilərinin xilas edilməsində Azərbaycanın rolü"

8

11

Dövlət Migrasiya Xidməti tərəfindən 22 qanunsuz migrant saxlanılıb

14

Xedice İsmayılin "Navalni sindromu" Əli Kərimlini ifşa etdi

16

"Barselona" rekordunu təkrarlayıb

30 yanvar 2018-ci il

Avropa İttifaqı Azərbaycan ilə geniş tərəfdaslığa böyük önəm verir

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Avropa Komissiyasının nümayəndə heyətini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yanvarın 29-da Avropa Komissiyasının nəqliyyat və mobillik üzrə baş direktoru Henrik Hololeyin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

AZERTAC xəber verir ki, Avropanın Komissiyasının nəqliyyat və mobillik üzrə baş direktoru Henrik Hololey Azərbaycanda nəqliyyat infrastrukturunun yaradılması, o cümlədən yeni dəniz limanının inşası, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun istifadəyə verilməsi, ölkədə müasir aviasiya şəbəkəsinin tam şəkildə inkişaf etdirilmesi istiqamətində elde edilən nailiyetlər münasibətile Prezident İlham Əliyevi təbrik etdi.

Görüşdə Azərbaycanın aparıcı beynəlxalq nəqliyyat dehlişlərindən biri kimi önəmi vurğulandı, ölkəmizin nəqliyyat qovşağı sahəsində mühüm rolу qeyd olundu, Avropa İttifaqının bu işləre strateji əhəmiyyət verdiyi bildirildi.

Söhbət zamanı Azərbaycan ile Avropa İttifaqı arasında nəqliyyat sahəsində mütəmadi dialoğun yaradılmasının zəruriliyi vurğulandı və nəqliyyat sahəsində əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Prezident İlham Əliyev "Dövlət orqanlarında dövlət qulluğuna məsabiqə vasitəsi ilə qəbul Qaydaları"nın təsdiq edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2009-cu il 24 iyun tarixli 108 nömrəli Fermanında dəyişiklik edilməsi haqqında Fərman imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev "Narkomanlığa və Narkotik Vəsitələrin Qanunsuz Dövriyyəsinə Qarşı Mübarizə üzrə Dövlət Komissiyasının yeni tərkibinin təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2009-cu il 6 avqust tarixli 429 nömrəli Sərəncamında dəyişikliklər edilməsi barədə Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkiye Respublikası Hökuməti arasında naviqasiya, hidroqrafiya və okeanoqrafiya sahələrində əməkdaşlıq haqqında Protokolun təsdiq edilməsi barədə Fərman imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev Dövlət Gömrük Komitəsi əməkdaşlarının təltif edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev Rəşad Faiq oğlu İsmayılovun Gürcüstanın Batumi şəhərində Azərbaycan Respublikasının baş konsulu vəzifəsindən geri çağırılması haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Dövlət başçısının digər Sərəncamı ilə Pərviz Cəfər oğlu İsmayıldzadə Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Dubay şəhərində Azərbaycan Respublikasının baş konsulu vəzifəsindən geri çağırılıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev, həmçinin Sabir Məmməd oğlu Ağabeyovun Azərbaycan Respublikasının İordaniya Haşimilər Krallığında fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri və-

Rəsmi xronika

zifəsindən geri çağırılması haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Dövlət başçısının digər Sərəncamı ilə Rasim Şəddin oğlu Rzayevin Azərbaycan Respublikasının Səudiyyə Ərəbistanı Krallığında, eyni zamanda, Oman Sultanlığında, Yəmən Respublikasında, Bəhreyn Krallığında fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri və İsləm Əməkdaşlıq Təşkilatı yanında daimi nümayəndəsi vəzifələrindən geri çağırılıb.

Bundan başqa, Tofiq Əlövsət oğlu Abdullayev Azərbaycan Respublikasının Qəter Dövlətində fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri vəzifəsindən geri çağırılıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev İbrahim Əsəd oğlu Hacıyevin Azərbaycan Respublikasının Hindistan Respublikasında, eyni zamanda, Sri Lanka Demokratik Sosialist Respublikasında, Maldiv Respublikasında, Nepal Federal Demokratik Respublikasında, Bangladeş Xalq Respublikasında və Butan Krallığında fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri vəzifəsindən geri çağırılması haqqında da Sərəncam imzalayıb.

* * *

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Təhsil Nazirliyi ilə Macarıstanın İnsan Resursları Nazirliyi arasında 2018-2020-ci illər üzrə İş Proqramının təsdiq edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

* * *

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidenti Şeyx Xəlifə bin Zayed Al Nəhyana başsağlığı verib. Başsağlığında deyilir: "Əlahəzrət, Ananız Şeyxa Hassa bint Məhəmməd Al Nəhyanın vəfa-

tı xəberindən olduqca kədərləndim. Bu ağır itki ilə əlaqədar Sizə, ailənin bütün üzvlərinə dərin hüznə başsağlığı verirəm. Allah rəhmət eləsin!"

* * *

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Finlandiya Prezidenti Sauli Niinistöye təbrik məktubu ünvanlayıb. Təbrikde deyilir: "Hörmətli cənab Prezident, Finlandiya Respublikasının Prezidenti vəzifəsinə yenidən seçilməyiniz münasibətə Sizə ən səmimi təbriklərimi yetirirəm. Ümidi varam ki, birgə səylərimizlə Azərbaycan-Finlandiya əlaqələrinin, dostluq və əməkdaşlıq münasibətlərimizin daha da genişlənməsinə və inkişafına nail olacaqı. Sizə möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik, dəst Finlandiya xalqının rifahi naminə fəaliyyətinizdə uğurlar diləyirəm".

* * *

Dövlətimizin başçısı Çex Respublikasının Prezidenti Miloš Zemanı da təbrik edib. Məktubda qeyd olunur: "Çex Respublikasının Prezidenti vəzifəsinə yenidən seçilməyiniz münasibətə Sizi səmimi qəlbən təbrik edirəm. İnanıram ki, Azərbaycan ilə Çexiya arasındaki dostluq və əməkdaşlıq münasibətlərinin daha da inkişafı və möhkəmlənməsi yolunda birgə səylərimizi müvəffəqiyyətələ davam etdirəcəyik. Sizə möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik, ali dövleti fealiyyətinizdə uğurlar diləyirəm".

* * *

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Əfqanistan İslam Respublikasının Prezidenti Məhəmməd Əşrəf Qaniyə başsağlığı verib. Başsağlığında deyilir: "Hörmətli cənab Prezident, Kabil şəhərində törədilmiş güclü patlayış nəticəsində çoxsaylı insan tələfati və yaralananlar barədə xəbərdən olduqca kədərləndim. Bu amansız terror aktı dəhşətli bir belaya çevrilmiş terrorizmin bütün təzahürlərinə qarşı qətiyyətə və ardıcıl mübarizə aparılmasına vacibliyini və zəruriliyini bir daha təsdiq edir. Başvermiş bu faciə ilə əlaqədar Sizə, həlak olanların ailələrinə və yaxınlarına, bütün Əfqanistan xalqına öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından dərin hüznə başsağlığı verir, yaralananların və xəsarət alanların tezliklə sağlamasını arzulayıram".

* * *

“Ölkəmizdə sabitliyin mənbəyi Azərbaycan xalqının iradəsidir, xalq-iqtidar birliyidir”

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Regionların 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Programının icrasının dördüncü ilinin yekunlarına həsr olunan konfransda iştirak edib

BAKİ, 29 YANVAR 2018-Cİ İL

“Son 14 il ərzindəki reallıqlar bunu göstərir ki, verilən bütün vədlər artıqlaması ilə yerinə yetirildi”

Yanvarın 29-da Heydər Əliyev Mərkəzində “Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Programı”nın icrasının dördüncü ilinin yekunlarına həsr olunan konfrans keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev konfransda iştirak edib.

Dövlətimizin başçısı konfransda giriş nitqini söyləyib. Prezident İlham Əliyev giriş nitqində qeyd edib ki, bütövlükdə Azərbaycan regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət programlarının icrası çox uğurla gedir. Üçüncü program da uğurla icra edilir, qarşımızda duran bütün vəzifələr icra edilir və artıqlaması ilə icra edilir:

“Deməliyəm ki, birinci programın qəbul edilməsi tarixi hadisə idi. Həyat bunu əyani şəkildə göstərir. 2004-cü ilin əvvəllərində qəbul edilmiş program demək olar ki, Azərbaycan regionlarında dönüş yaratdı. Azərbaycan regionlarının sürətli inkişafı mehz birinci programın icrası ilə bağlı idi.

Mən 2003-cü ilde Prezident seçkiləri ərəfəsində bəyan etmişdim ki, əger Azərbaycan xalqı mənə etimad göstərərsə, ilk növbədə, Azərbaycan regionlarının problemləri ile məşğul olacağam. Söz vermişdim ki, Azərbaycan regionlarında sosial-iqtisadi inkişaf sürətlə

gedəcək. Son 14 il ərzindəki reallıqlar bunu göstərir ki, verilən bütün vədlər artıqlaması ilə yerinə yetirildi.

Son 14 il ərzində Azərbaycan böyük və şərəfli yol keçmişdir. Ölkəmiz bütün sahələrdə böyük uğurlara imza atmışdır. Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzu artı, ölkəmizdə aparılan siyasi-iqtisadi

islahatlar dünya birliyi tərəfindən yüksək qiymətləndirilir. Bütün beynəlxalq mötəbər qurumların reytinglərinde Azərbaycan qabaqcıl yerdədir. Ölkəmizdə təhlükəsizlik, sabitlik təmin edilir. Sabitliyin mənbəyi isə Azərbaycan xalqının iradəsidir, xalq-iqtidar birliyidir.

Sabitlik olmayan yerlərə inves-

tisiyalar qoyulmur, inkişaf da olmur, vəziyyət mənfi istiqamətdə inkişaf edir. Bu, həqiqətdir və ya-xın tarixin nəticələri, bölgəmizdə yaşanan böhranlı vəziyyət bunu təsdiqleyir. Azərbaycan isə təhlükəsizlik, əmin-aməniyyət, sabitlik şəraitində öz yolu ilə uğurla gedir. Bu gün inkişaf parametrlərinə və vətəndaş həmrəyliyinə görə Azə-

baycan dünyada nümunəvi ölkələrdən biridir.

Ölkəmizdə köklü iqtisadi islahatlar icra edilmişdir. Bölgələrdə infrastruktur layihələri icra edilmişdir. Infrastruktur layihələri həm ölkəmizin ümumi inkişafına böyük təkan verdi, eyni zamanda, bizim nəhəng transmilli infrastruktur layihələrimiz Avrasiyanın enerji və nəqliyyat xəritəsini dəyişdi.

Ancaq, eyni zamanda, gündəlik fəaliyyətimizdə Azərbaycan xalqının həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması istiqamətdə əməli-praktiki addımlar atılmışdır. Mən dəfələrlə demişəm, bir daha demək istəyirəm ki, siyasetimiz təməlində Azərbaycan vətəndaşının maraqları dayanır. Eyni zamanda, bizim əsas strateji məqsədimiz, hədefimiz ölkəmizi daha da gücləndirməkdir, Azərbaycan dövlətinin qüdrətini artırmaqdır, müstəqilliyimizi möhkəmləndirməkdir.

Son 14 il ərzində regional inkişaf programlarının icrasının nəticələri də göz qabağındadır. Biz elbəttə ki, 2004-cü ildə, ilk növbədə, infrastruktur layihələrindən başlamalı idik. Çünkü bu, olmadan hər hansı bir inkişafdan söhbət gedə bilməzdi. Elektrik təsərrüfatımıza böyük investisiyalar qoyuldu. Son

14 il ərzində ölkəmizdə 30 elektrik stansiyası tikilmişdir. Bu stansiyaların generasiya gücü 2500 meqavata bərabərdir. Bildirməliyəm ki, 2004-cü ilə qədər Azərbaycanda bütün dövrlər ərzində 9 elektrik stansiyası tikilmişdir.

30 yanvar 2018-ci il

“Ölkəmizdə sabitliyin mənbəyi Azərbaycan xalqının iradəsidir, xalq-iqtidar birliyidir”

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Regionların 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Programının icrasının dördüncü ilinin yekunlarına həsr olunan konfransda iştirak edib

Əvvəli Səh. 3

Ancaq onların generasiya gücü böyük idi, onların potensialı 3900 meqavatdır. Biz 14 il ərzində generasiya gücümüzün 2500 meqavat artırılmasına nail olduq. Bu il bu rəqəm 2900 meqavata çatacaq.

Bələliklə, eger biz 2004-cü ilde elektrik enerjisini idxlə edirdikse və buna görə valyuta ödəyirdikse, hazırda biz nəinki özümüzü tam şəkildə təmin edirik, eyni zamanda, elektrik enerjisini ixrac etməyə başlamışıq.

Kişafı ilə bağlı addımlar atılacaq.

2004-cü ildə Azərbaycanda qazlaşdırmanın səviyyəsi 51 faiz idi. Bölgələrdə demək olar ki, qaz yox idi, şəhərlərdə də yox idi, kəndlərdə ümumiyyətə yox idi. Hazırda Azərbaycanda qazlaşdırma 93 faizə çatıb. Bütün şəhərlərimiz qazla 100 faiz təmin edilib. Bir çox kəndlərimizdə bu proses davam etdiriləcək və bu il görüləcək işlər haqqında bir qədər sonra danişacaqıq.

İçmeli su ve kanalizasiya problemleri insanları çox ciddi narahat edən problemlər idi. Düzdür, bu sahənin bilavasitə iqtisadi

dir. Bu sahəyə qoyulan böyük vəsait, eyni zamanda, sahibkarlığa dövlət tərefindən göstərilən növbəti dəstəyin təzahüründür. Bu su anbarlarının kənd təsərrüfatının inkişafına çox müsbət təsiri olacaqdır və biz artıq bunu görürük.

Biz hazırda yeni layihələr üzərində işləyirik. Keçən il 100 min hektardan çox suvarılmayan torpaqlara su xətləri, kanallar çəkilmişdir. Bu il də hədəf 100 min hektardır. Bələliklə, biz suvarılmayan torpaqlara həyat gətiririk, su gətiririk, fermerlərə, sahibkarla-

ve sənaye inkişafımıza o qədər də böyük təsiri olmasa da, bu, çox ciddi sosial məsələdir. Ona görə biz bu məsələ ilə də ciddi məşğul olmağa başlamışıq.

2004-cü ildə ölkə üzrə fasılısız içmeli su ilə təminat 26 faiz idi, hazırda bu, 67 faizə çatıb, Bakı şəhərində 81, bölgələrdə isə 43 faizdir. Ona görə bu sahəyə bu il və gələcək illərdə böyük sərməyə qoyuluşu nəzərdə tutulur ki, biz bu məsələni də həll edək. Demək olar ki, bir çox şəhərlərimizdə

Beləliklə, ölkə iqtisadiyyatının, regionlara inkişafı üçün bu əsas infrastruktur layihələri icra edildi. Onu da deməliyəm ki, eger biz 2004-cü ildə qəbul edilmişəm birinci proqrama nəzer salsaq görərik ki, görülən bu işlərin böyük hissəsi orada eks olunmayıb. Çünkü biz bu proqrama və ondan sonrakı ikinci və üçüncü proqramlara əlavələr etdik. Mənim bölgələrə coxşayı səfərlərim çərçivəsində, vətəndaşlarla təmaslar əsnasında yeni təkliflər gelir. Mən hər il onlarla rayona səfərlər edirəm, keçən il otuzdan çox rayonda olmuşum. Hər dəfə görüldən işlərlə maraqlanıram, nəzarət edirəm, eyni zamanda, yerlərdən təkliflər alıram. Ona görə bu proqramlara bəzi hallarda zərurət yarandıqca əlavələr olunur. Odur ki, proqramların təhlilini apararkən biz mütləq əlavələri de nəzərə almaliyiq.

Əlbəttə ki, bizim məqsədimiz bu proqramları icra etməkdir. Ancaq əsas məqsədimiz Azərbaycanın inkişafını daha da sürətləndirməkdir, dayanıqlı, uzunmüddətli inkişafa nail olmaqdır və biz buna nail ola bilmişik. Bugünkü reallıqlar, bölgələrimizin çiçəklənməsi, bütün şəhərlərimizdə gedən quruculuq, abadlıq işləri göstərir ki, biz düzgün yoldayıq.

On dörd il ərzində iqtisadi göstəricilərimiz də ümumi inkişafımızın uğurlu dinamikasını əyani şəkilde göstərir. İqtisadiyyat 14 il ərzində 3,2 dəfə artmışdır. Hesab edirəm ki, bu, dünya miqyasında rekord göstəricidir. Qeyri-neft iqtisadiyyatımız isə 2,8 dəfə artmışdır. Bu, onu göstərir ki, bizim iqtisadi inkişafımız, sadəcə olaraq, neftin, qa-

“Bu gün inkişaf parametrlərinə və vətəndaş həmrəyliyinə görə Azərbaycan dünyada nümunəvi ölkələrdən biridir”

Bu məqsədle əlbəttə ki, həm ölkə ərazisində, həm də üç qonşu ölkə - Rusiya, İran və Gürcüstan ilə elektrik xətlərimizi birləşdirmişik. Eyni zamanda, Gürcüstan vasitəsilə Türkiyədə elektrik enerjisinin ixracı üçün yaxşı imkanlar mövcuddur.

Energetika hər bir iqtisadiyyatın bel süntundur, təməlidir. Ona görə biz, ilk növbədə, bu məsələlərlə məşğul olmağa başlamışıq. Bu gün ölkəmizin uğurlu, sürətli inkişafı bu elektrik stansiyalarının mövcud olması ilə six bağlıdır. Biz indi sənaye istehsalımızi, iqtisadi gücümüzü artırırıq. Yeni müəssisələr, yeni yaşayış kompleksləri yaradılır, əhali artır. Biz bunların hamısını nəyin he-

icmeli su ve kanalizasiya layihələri uğurla başa çatıb. Oğuz-Qəbələ-Bakı kimi nəhəng su kəməri, - bu da tarixi hadisədir, - inşa edilib. Ceyranbatanda dünyanın ən böyük sutəmizleyici qurğusunu tikilibdir. Bu gün bu qurğudan çıxan sular keyfiyyətinə görə Dünya Şəhiyyə Təşkilatının standartlarına

cavab verir.

Kənd təsərrüfatının inkişafı üçün böyük meliorativ tədbirlər görüldü. Son 14 il ərzində dörd su anbarı tikilmişdir - Taxtakörpü, Şəmkirçay, Göytəpə və Tovuzçay su anbarları. Onların arasında əlbəttə ki, Taxtakörpü və Şəmkirçay su anbarları böyüklüyünə və kənd təsərrüfatına təsirinə görə xüsusi yararlıdır. Bu anbarlar, çəkilmiş və çəkilən kanallar on minlərlə hektar əkin sahəsini suvarmaq üçün həlledici rol oynayır. Meliorativ tədbirlər kənd təsərrüfatının inkişafına bilavasitə təsir edən infrastruktur layihələri-

ra şərait yaradırıq və kənd təsərrüfatımızın inkişafına nail oluruz.

Avtomobil yollarının tikintisi infrastruktur layihələri arasında önemli yer tutan sahədir. Bu, həm iqtisadi, həm sosial sahədir. Rahat, hamar yollar insanlara rahatlıq gətirir. Eyni zamanda, yol olmadan bölgələr inkişaf edə bilməz, nə turizm, nə de sənaye istehsalı inkişaf edə bilər, kənd təsərrüfatının inkişafı üçün de problemlər yaranar. Hazırda kənd yollarının tikintisi geniş vüset alıb. Biz görürük ki, harada yenilə çəkilir, o bölgədə canlanma daha da sürətli gedir, kənd təsərrüfatı istehsalı artır. Nəye görə?

Çünki bazarlara rahat çıxış olur. Bələliklə, yol infrastruktur, sadəcə olaraq, sosial layihə deyil. Son 14 il ərzində 12 min 300 kilometr yol çəkilmişdir. Bu il bu rəqəm təqribən 15 min kilometrə çatacaq. Son 14 il ərzində 443 körpü tikilmişdir.

zin istehsalı ilə bağlı deyil. Bizim iqtisadi inkişafımız çoxşaxəlidir. Ona görə qeyri-neft sektorunun 2,8 dəfə artması aparılan islahatların nəticəsidir. Sənaye sahəsində 2,6 dəfə artım var, kənd təsərrüfatında 1,7 dəfə. Qeyri-neft ixracımız 4,1 dəfə artmışdır.

2004-cü ildə bizim valyuta ehtiyatlarımız 1,8 milyard dollar idi. Bax, biz böyük regional inkişaf proqramına bu rəqəmle start verdik. O vaxt mən yaxşı bilirdim ki, bu proqram çox böyük vəsait tələb edəcək. Bizim maliyyə imkanlarımız o qədər də geniş deyildi. Yəni, 1,8 milyard dollar valyuta ehtiyatlarımız var idi. Buna baxmayaq, biz birinci regional inkişaf proqramına böyük vəsait ayırdıq. Yəni, bu, bir daha göstərir ki, Azərbaycan regionlarının inkişafı, bölgələrdə yaşayan vətəndaşların güzərəni, həyat səviyyəsi bizim üçün həmişə prioritet olub.

Bu gün isə bizim valyuta ehtiyatlarımız 42 milyard dollara berabərdir. On dörd il ərzində biz valyuta ehtiyatlarını 23 dəfə artırmışıq. Həm böyük investisiya layihələrinə, infrastruktur layihələrinə, neft-qaz kəmərlərinin tikintisine vəsait qoymuşuq. Bunlar çox vəsait aparan layihələrdir.

Ardı Səh. 5

sabına enerji ilə qidalandırıa bilərdik?! Ona görə, ilk növbədə, bu məsələ həll olundu. Növbəti illərdə əminəm ki, biz elektrik enerjimizdən daha səmərəli şəkildə istifadə etməliyik və bərpa olunan enerji növlərinin in-

“Ölkəmizdə sabitliyin mənbəyi Azərbaycan xalqının iradəsidir, xalq-iqtidar birliyidir”

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Regionların 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Programının icrasının dördüncü ilinin yekunlarına həsr olunan konfransda iştirak edib

Əvvəli Səh. 4

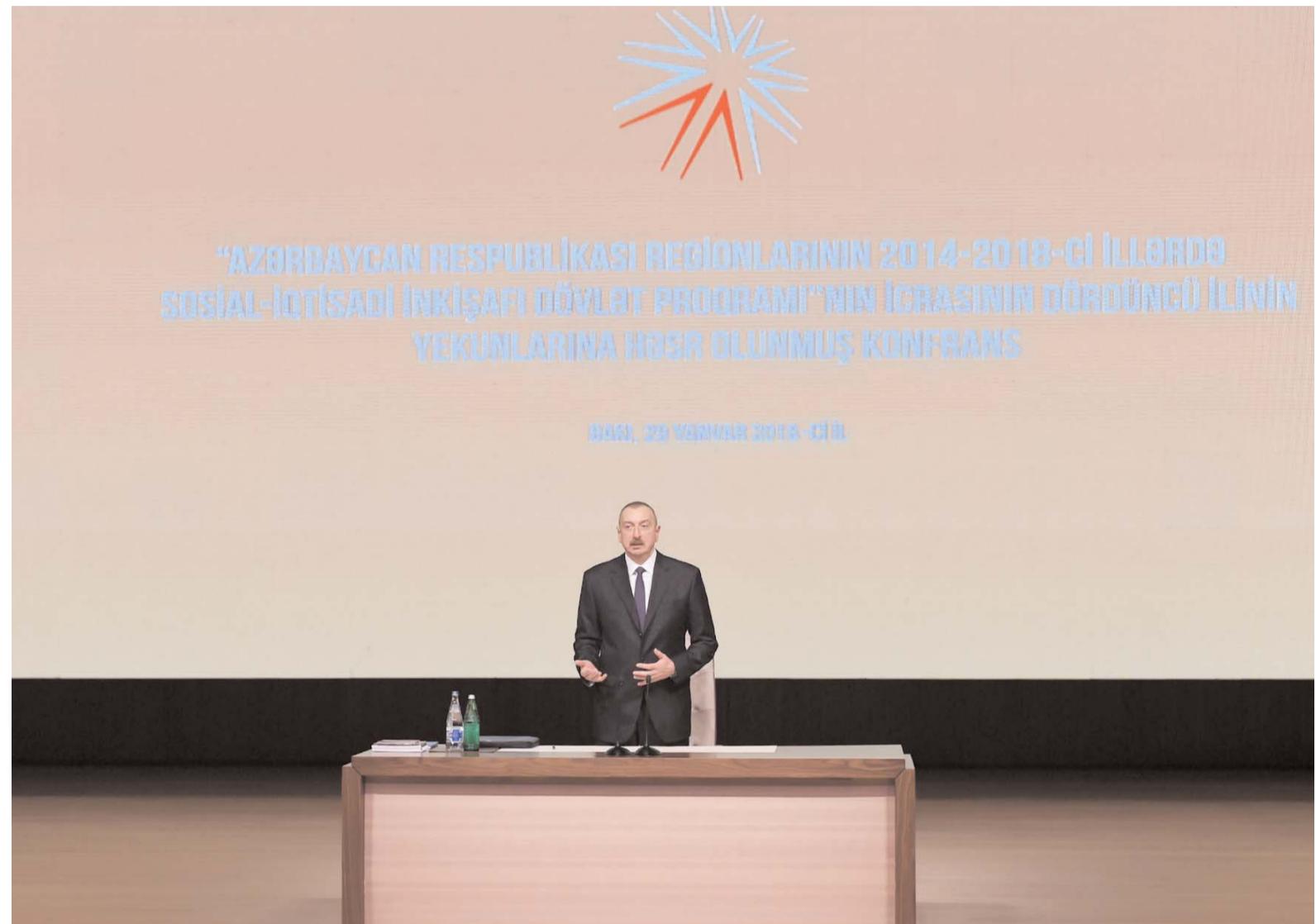
Eyni zamanda, öz valyuta ehtiyatlarımızı 23 dəfə artırmışq ve adambaşına düşən valyuta ehtiyatlarının həcmində görə bu gün Azərbaycan dünya miqyasında qabaqcıl yerlərdədir. Bizim valyuta ehtiyatlarımız ölkəmizin ümumi daxili məhsuluna bərabərdir. İqtisadçılar yaxşı bilirlər ki, bu göstərici nəyi eks etdirir.

Ona görə bizim böyük valyuta ehtiyatlarımız həm böyük sərvətimizdir, eyni zamanda, bu, bize iqtisadi müstəqillik verir. İqtisadi müstəqillik isə siyasi müstəqilliyi şərtləndirir. İqtisadi cəhətdən asılı vəziyyətdə olan ölkələr müstəqil siyaset apara bilmirlər, yaxud da ki, aparmaqdə çətinlik çəkirlər. Biz isə tam müstəqil siyaset aparırıq, bütün məsələlərlə bağlı bizim öz mövqeyimiz var və bu mövqeyi çəkinmeden ifadə edirik. Biz bütün prinsipial məsələlərlə bağlı bəyənəlxalq kürsülərdən səsimizi ucaldırıq, edaleti və qanunun alılıyini təbliğ edirik və müdafiə edirik.

Keçən il valyuta ehtiyatlarımızın artırılması istiqamətində çox ciddi addımlar atılmışdır. Baxma yaraq ki, keçən il büdcəmiz də bülki kimi deyildi, bundan az idi, eyni zamanda, neftin qiyməti də həle aşağı səviyyədə idi, biz düzgün siyaset, maliyyə sahəsində nizam-intizam gücləndirmək nəticəsində valyuta ehtiyatımızı 4,5 milyard dollar artırmışq. Əminəm ki, bu il valyuta ehtiyatlarımız ehəmiyyəti dərcədə artacaq.”

Prezident qeyd edib ki, on dörd il ərzində ölkə iqtisadiyyatına 231 milyard dollar sərməyə qoyulmuşdur. Bunun yarısı xarici, yarısı isə daxili sərmayədir. Adambaşına düşən sərmayelerin həcmində görə Azərbaycan yene de dünya miqyasında lider dövlətlər arasındadır. Xarici sərmayənin qoyuluşu əlbəttə ki, hər bir ölkə üçün ən vacib amillərdən biridir. Eyni zamanda, bu, onu göstərir ki, ölkəyə inan var, ölkənin siyasetinə dəstək var, ölkənin geleceyinə ümidişlər çox böyükdür. Çünkü gələcəyi müəyyən olunmayan, yaxud da ki, qaranlıq olan ölkələrə heç kim, heç bir sahibkar, heç bir dövlət, heç bir şirkət investisiya qoymaz. Ona görə 231 milyard dollara bərabər sərmayə qoyuluşu bizim uğurlu siyasetimizin nəticəsidir. Onu da deməliyəm ki, müstəqillik dövründə Azərbaycana yatırılan sərmayənin 93 faizi son 14 il ərzində qoyulmuşdur. Bu proses davam edir. Keçən il 14,6 milyard dollar sərmayə qoyulub, bu il ən azı ona bərabər həcmədə sərmayə yatırılacaq.

On dörd il ərzində əhalimiz 1,5 milyon nəfər artıb. Bu, çox gözəl göstəricidir: “Bu, onu göstərir ki, əhalimiz artır, ölkəmiz güclənir. Əlbəttə ki, bu artımın ümumi iqtisadi inkişafımızla sıx əlaqəsi var. Hesab edirəm ki, biz bu göstəriciye görə fəxr edə bilərik. Əlbəttə ki, əhalı artımı hər bir ölkə üçün ənənəli amildir. Eyni zamanda, bu, bizi daha da fəal işləməyə sövq et-

“Mən dəfələrlə demişəm, bir daha demək istəyirəm ki, siyasetimizin təməlində Azərbaycan vətəndaşının maraqları dayanır”

məlidir. Çünkü artan əhali, eyni zamanda, bizdən buna adekvat iqtisadi inkişaf tələb edir. Biz 14 il ərzində ölkəmizdə 1,9 milyon iş yeri yaratmışq ki, onlardan 1,4 milyonu daimi iş yeridir. Ancaq əhali 1,5 milyon nəfər artıb. Bəli, bu vətəndaşlar hələ ki, yeniyetmə və uşaqlıqlar, ancaq bir neçə ildən sonra onlar işlə təmin olunmalıdır.

Ona görə iş yerlərinin yaradılması Azərbaycanda daimi proses olmalıdır. İndi dünyada texnoloji inkişafın çox sürətlə getdiyini və bunun iş yerlərinin ixtisasına gətirib çıxardığını nəzərə alsaq, biz bu sahəyə çox böyük diqqət verməliyik ki, Azərbaycanda işsizlik daim aşağı səviyyədə olsun. Necə ki, görünen işlər nəticəsində bu gün Azərbaycanda işsizlik 5 faiz, yoxsulluq isə 5,4 faiz səviyyəsindədir. Biz birinci programın icrasına başlayanda yoxsulluğun səviyyəsi 50 faiz idi, indi isə 5,4 faizdir.

Bax, budur, bizim əsas iqtisadi göstəricilərimiz. Eyni zamanda, sosial sahəyə çox böyük diqqət göstərilmişdir. Maaşlar 14 il ərzində beş dəfədən çox, pensiyalar səkkiz dəfədən çox artıb və bir çox ənənəli sosial layihələr icra edilib.

Biz sosial infrastrukturla bağlı böyük işlər görmüşük, 3100-dən

çox məktəb, 642 tibb müəssisəsi tikilmiş, yaxud təmir edilmişdir, 43 Olimpiya idman Kompleksi inşa olunmuşdur. Bu da böyük vəsait tələb edən layihələrdir. Ancaq bu layihələr sosialyönümlü layihələrdir, ona görə investisiya programımızda daim bu layihələr var. Bu ilin investisiya programına əsasən de kifayət qədər sosial layihələr icra ediləcəkdir.”

Dövlət başçısı diqqətə çatdırıb ki, son illər ərzində ictimai xidmətlər sahəsində inqilabi dönüşə baş verdi. “ASAN xidmet” mərkəzlərinin yaradılması bu sahədə inqilabi dönüşə etdi:

“Son beş il ərzində bu mərkəzlərdə 20 milyona yaxın müraciət qəbul edilmişdir və “ASAN xidmet” mərkəzlərini bəyənmə əmsali 100 faizə yaxındır. Rüşvətxorluğa, korrupsiyaya, bürokratiyaya qarşı çox ciddi mübarizə aparılır. Bu mübarizə, o cümlədən sistem xarakterli tədbirlər sahəsində aparılır. Deyə biləm ki, institusional tədbirlər ən səmərəli tədbirlərdir. Əlbəttə ki, cəza tədbirləri də tətbiq olunub, olunur, onların da əhəmiyyəti var.

Ancaq institusional tədbirlər, rüşvətxorluq, korrupsiya üçün, necə deyərlər, meydandanın daralması istiqamətində atılan addımlar ən

səmərəli addımlardır.

Biz bütün bu işlərlə paralel olaraq, ölkəmizi texnoloji cəhətdən inkişaf etdirmek üçün böyük addımlar atmışq. Azərbaycan kosmik dövlətə çevrilib. Bunu hələ bir neçə il bundan əvvəl təsəvvür etmək belə çətin idi. Hazırda bizim iki peykimiz var - telekommunikasiya və əraziləri müşahide peykleri. Üçüncü peyk bu il orbitə buraxılacaq. Azərbaycan dünyanın məhdud olan kosmik klubunun üzvüdür. Bu, texnologiyadır, təhsildir, biznesdir və inkişafdır. Görülən bütün işlər və əldə edilmiş nəticələr deməyə əsas verir ki, Azərbay-

can bu gün uğurla, sürətlə inkişaf edən ölkədir. Ancaq biz əldə edilmiş uğurlarla kifayətlenməməliyik, daim qabağa baxmalıyıq və növbəti illərdə görülecek işlərlə bağlı fəaliyyətimizi düzgün qurmalyıq.”

X X X

Daha sonra Lənkəran Şəhər icra Hakimiyyətinin başçısı Təleh Qaraşov, Naxçıvan Muxtar Respublikasındaki “Nəqşicanan Hollinq” şirkətlər qrupunun “Duzdag” Müalicəvi İstirahət Mərkəzinin direktoru Novruz Novruzov, Tərtər Rayon icra Hakimiyyətinin başçısı Müstəqim Məmmədov, Neftçala Şəhər Məhəlləsinin direktoru Ne-

X X X

Dövlətimizin başçısı konfransda yekun nitqi söyləyib. Prezident İlham Əliyev, görülecek işlər və qarşıda duran vəzifələr barədə tapşırıq və tövsiyələrini verib.

30 yanvar 2018-ci il

Paris "Haute Couture Fashion" həftəsinə qoşulan "Nargis" jurnalı 5 yaşıni qeyd edib

Nargis" jurnalı Azərbaycanın Fransadakı səfirliyinin, "Tattigner Champagne", "BF Travel", "Gyunel", "Le Louis XV", "Maison Samadi" şirkət və markalarının birgə təşkilatçılığı ilə Parisdə təşkil edilən "Haute Couture" moda həftəsi çərçivəsində təntənəli şəkildə 5 yaşıni qeyd edib.

Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzində keçirilən tədbirdə ölkəmizin Fransadakı səfiri Rehman Mustafayev, Azərbaycan əsilli fransız aktyor Rober Hossein, onun həyat yoldaşı aktrisa Kandis Patu, Sen-Klu şəhərinin meri Erik Berdoati, moda aləminin Jan-Klod Jitrua, Stefan Rollan, Yasin Samoylov, Tilman Grav, Liviya Stoyanova, Marcello Jones, Brigitte Sabi, Kristof Gilerme kimi tanınmış üzvləri, "Dior" muzeyinin direktoru Filipp Lö Moll, "Damiani", "Bulgari", "Van Cleef & Arpels", "Chanel", "Louis Vuitton", "Piaget" kimi məşhur markaların nümayəndələri, moda sahəsində məşhur beynəlxalq nəşrlərin baş redaktorları, moda tənqidçiləri, eləcə də biznes və sənət dünyasında tanınmış şəxslər iştirak ediblər.

"Nargis" tədbir çərçivəsində 1934-cü ildə fealiyyət göstərən "Studio Harcourt Paris" efsanəvi fotostudiyanı əməkdaşlığı dəvət edib. Fotostudiyanın satış direktoru Paulina Rust-Johnkman ilk dəfə fotosunda loqosunu "Nargis" jurnalının adı ilə birgə yerləşdirməyə razılıq verib. Tədbir iştirakçıları "Nargis" və "Harcourt" loqları ilə xatire fotosu çəkdiirlər.

"Nargis" in yaradıcılıq axtarışı və inkişaf tarixinə həsr olunmuş maraqlı fotosərgi, müsiqi programı, Azərbaycan ve xüsusi də, "Nargis" üçün çalışan "Gladya Perint Palmer" kimi beynəlxalq fotoqrafların və illüstratorların əsərləri, isti və səmimi mühit tədbir iştirakçılarının yaddaşında uzun müddət qalacaq.

Ülviiyə Mahmudovanın eskizləri əsasında kukla hazırlayan gənc usta Günay İbrahimova sərgi çərçivəsində işlərini təqdim edib.

Paris moda həftəsi çərçivəsində Azərbaycanın 5 yaşlı "Nargis" jurnalı dünyadan nehəng moda evləri ilə eyni sırada dayandı. Jurnalın baş redaktoru Ülviiyə Mahmudova və moda şöbəsinin redaktoru Leyla İmanova moda paytaxtında keçirilən moda nümayişlərində iştirak ediblər. "Christian Dior" moda evinin nümayişiñin ilk sırasında "Nargis" in nümayəndəleri Olivia Palermo, Monika Bellucci, Vincent Cassel, Alla Verber, Evelina Khromtchenko, Naomi Campbell, Emanuele Farneti kimi ulduzlar və moda dünyasının tanınmış ekspertləri ilə eyni sırada dayanıb.

"Nargis" jurnalı moda həftəsinə Azərbaycandan ilk dəvət alıb və rəsmi olaraq "Fashion Week" media sisteminə müstəqil nəşr kimi daxil olub. Bu nailiyyət ölkəmizdə moda media sənayesinin inkişafı və Avropada ölkəmizin mədəniyyətinin təbliği üçün böyük əhəmiyyət kəsb edir. "Nargis" jurnalının əsas məqsədi moda sənayesinin və media qruplarının nümayəndələrini oxocularına, eləcə də Azərbaycanın dizayner, qrafist və fotoqraflarını beynəlxalq səviyyədə tanıtmaqla beynəlxalq media bazarında tanınan brend olmaqdır.

Şəhla Ağalarova
AZƏRTAC-in xüsusi müxbiri
Paris

"Bu il geri qaytarılan vəsaitlər hesabına sahibkarlara 170 milyon manat güzəştli kreditin verilməsi nəzərdə tutulur"

Bu il geri qaytarılan vəsaitlər hesabına sahibkarlara 170 milyon manat güzəştli kreditin verilməsi nəzərdə tutulur. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev yanvarın 29-da Heydər Əliyev Mərkəzində "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Programı"nın icrasının dördüncü ilinin yekunlarına həsr olunmuş konfrans çərçivəsində iqtisadiyyat, Vergilər, Kənd Təsərrüfatı nazirlikləri və Dövlət Gömrük Komitəsi rəhbərlərinin iştirakı ilə keçirilən sahibkarlarla görüşdə deyib. Görüşdə iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrinə, o cümlədən sənaye, kənd təsərrüfatı, vergi, gömrük, sahibkarlıq, ixrac və s. sahələrdə həyata keçirilən tədbirlər barədə məlumat verilib, sahibkarları maraqlandıran məsələlər müzakirə edilib.

Tədbirdə çıxış edən iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev 2017-ci ildə ölkəmizdə coxşaxeli və ardıcıl islahatların davam etdirildiyini, qeyri-neft sektorunun inkişafı, qeyri-neft ixracının artırılması üzrə kompleks stimullaşdırıcı tədbirlərin görüldüyü, dövlət-sahibkar münasibətlərinin, biznes və investisiya mühitinin tekmilləşdirilməsi, özəl sektorda təşviq alətlərinin tətbiqi, aqrar sektora, kiçik və orta sahibkarlıq dövlət dəsteyinin daim diqqət mərkəzində saxlanıldıqını vurğulayıb. Bildirilib ki, ölkədə davamlı inkişafın təmin olunmasında regionların sosial-iqtisadi inkişafı dövlət proqramları mühüm əhəmiyyət kəsb edir. 2004-cü ildən ugurla icra olunan bu proqramlar şəhər və rayonların simasını köklü dəyişib, ölkədə sahibkarlığın inkişafında mühüm rol oynayan infrastruktur təminatının, kommunal xidmətlərin keyfiyyətini yüksəldib. Dövlət Proqramı çərçivəsində 2017-ci ildə regionların inkişafına 4,5 milyard manat vəsait yönəldilib və dövlət başçısı bölgələrə 30-dan çox səfər edib və bu səfərlər çərçivəsində müxtəlif təyinatlı 130-dək obyektlə tanış olub, açılış və təməlqöymə mərasimlərində iştirak edib, şəhər və rayonların sosial-iqtisadi inkişafının sürətləndirilməsi ilə bağlı imzaladığı 74 sərəncamla 368 milyon manat vəsait ayrılib.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin özəl bölmənin inkişafına böyük diqqət və qayğı göstərdiyini vurğulayan Şahin Mustafayev "Sahibkarlar günü"nün təsis edilməsinin, 27 sahibkarın dövlət mükafatı ilə təltif olunmasının sahibkarlıq dövlət dəsteyinin göstəricilərindən olduğunu diqqətə çatdırıb. Özəl bölmədə aparılan islahatlar çərçivəsində sahibkarlıq sahəsində aparılan yoxlamaların dayandırılması müddəti 2021-ci il yanvarın 1-dək artırılıb, iqtisadiyyat Nazirliyi tərəfindən "ASAN xidmət" mərkəzləri vasitəsilə inkişaf 5000 lisenziya verilib, vergi yoxlamaları istisna olmaqla sahibkarlıq subyektlərində öten il 83 yoxlama keçirilib, sənaye parkları və məhəllələrinin təşkili tədbirləri davam etdirilib. 2017-ci ildə 1953 sahibkarın layihəsinə geri qaytarılan kreditlər hesabına 146 milyon manat güzəştli kredit verilib. Pambıqçılıq 10 milyon manat, tüütüncülük 1,6 milyon manat, zeytun və badam bağlarının salınmasına və zeytun yağı istehsalı zavodunun tikintisine 10 milyon manat güzəştli kredit yönəldilib. Bu il geri qaytarılan vəsaitlər hesabına sahibkarlara 170 milyon manat güzəştli kreditin verilməsi nəzərdə tutulur.

İnvestisiya qoyuluşunun təşviqi məqsədilə inkişaf 208 sahibkarlıq subyektinə 230 investisiya təşviqi sənədi verilib və bu layihələr neticəsində yerli istehsala 2 milyard manatdan artıq investisiya yatırılacaq, 16 minədək yeni iş yeri açılacaq. Layihələrin 87 faizi regionların payına düşür.

İndiyədək xarici ölkələrə 13 ixrac missiyası təşkil edilib, ölkəmiz 5 beynəlxalq sərgidə vahid ölkə stendi ilə təmsil olunub, ixrac müqavilələri imzalanıb, 29,7 milyon dollar dəyerində məhsulların müxtəlif ölkələrə, o cümlədən bir sıra yeni bazarlara ixracı ilə əlaqədar 3 milyon manata yaxın ixrac təşviqinin ödenilməsinə dair qərar qəbul edilib.

Sahibkarlığın sahəvi inkişafına dəstək məqsədilə yaradılmış Azərbaycan arıcılar, şərab, nar, meyvə-tərəvəz, fındıq, xurma, tütün, tekstil, çay istehsalçıları və ixracatçıları, qablaşdırma sənayesi, mebel, tikinti materialları istehsalçıları və qadın sahibkarların assosiasiyları artıq ugurla fəaliyyət göstərir və bu sahələrin inkişafına öz töhfəsini verir. 2017-ci ildə baramaqlıq, pambıqçılıq, tüütüncülük, sitrus meyvəciliyi, çayçılıq, çəltikçilik sahələrinin inkişaf etdirilməsi üzrə görülen işlərin aqrar sektorun və sənayenin inkişafında, regionlarda məşğulluğun və ixrac potensialının artmasında əhəmiyyətli təsiri olmuşdur. Görülən işlər neticəsində öten il 177 mini daimi olmaqla, 221 min yeni iş yeri açılıb. 2017-ci ildə qeyri-neft sektor 2,7 faiz, qeyri-neft məhsullarının ixracı 24,4 faiz artıb.

Nazir Şahin Mustafayev qeyd edib ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin müvafiq Fərmani ilə yaradılmış "Azərbaycan Respublikasının Kiçik və Orta Sahibkarlıq inkişaf Agentliyi", iri rayon və şəhərlərdə "Kiçik və orta sahibkarlıq evləri" kiçik və orta sahibkarlığın rolunu və rəqabet qabiliyyətini artıracaq, bu sahədə idarəciliyi təkmilləşdirəcək, sahibkarların dövlət xidmətlərinə vahid məkan prinsipi əsasında çıxışını təmin edəcək.

Iqtisadiyyat naziri vurğulayıb ki, dövlət başçısı "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Programı"nın icrasının dördüncü ilinin yekunlarına həsr olunmuş bugünkü konfransda digər sahələrlə yanaşı, özəl sektoran inkişafı və sahibkarların sosial layihələrde iştirakı istiqamətində tapşırıq və tövsiyələr verib. Dövlət başçısının tapşırıqlarının icrası üçün sistemli və operativ tədbirlər görülecek.

Sonra iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev, kənd təsərrüfatı naziri Heydər Əsədov, Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri Aydin Əliyev və vergilər nazirinin müavini İlkin Velyiyev sahibkarların rəqabətqabiliyyəti və ixrac yönümlü məhsul istehsalının artırılması, üzümçülüyün, şərabçılığın, tingçiliyin, fındıqçılığın, balçılığın inkişafı, vergi və gömrük, ixracə dəstək mexanizmləri, qablaşdırma, dövlət satınalmaları, metallurgiya və yüngül sənaye sahələrinin inkişafı, sənaye park və məhəllələrinin coğrafiyasının genişləndirilməsi, güzəştli kreditin verilməsi və s. məsələlərə dair suallarını cavablandırıblar, sahibkarların təkliflərini dinləyiblər. Görüşdə sahibkarlar özəl sektoran inkişafına göstərilən dəstək tədbirlərinə görə dövlət başçısına təşəkkür ediblər.

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi yanında İctimai Şuraya üzvlər seçilib

Yanvarın 29-da Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi yanında İctimai Şuraya seçkilər keçirilib. Seçkilər "İctimai iştirakçılıq haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2013-cü il 22 noyabr tarixli Qanununa və sənədin tətbiqi barədə Azərbaycan Prezidentinin 2014-cü il 16 yanvar tarixli Fermanına, Nazirlər Kabinetinin 2014-cü il 30 may Qərarı ilə təsdiq edilmiş Əsasnaməyə uyğun olaraq keçirilib.

Dövlət Komitəsindən AZƏRTAC-a bildirilərlə ki, səslər seçki komissiyasının üzvlərinin iştirakı ile müşahidəcilerin nəzarəti altında hesablanıb. Səsvermənin nticələrinə əsasən aşağıda adları qeyd edilmiş QHT təmsilçiləri komitə yanında İctimai Şuradan üzvü seçilib. Nəriman Qasımov - Din və Demokratiya Mərkəzi İctimai Birliyinin sədri, Əliməmməd Nuriyev - Konstitusiya Araşdırıcılar Fondunun rəhbəri, Solmaz Əmirova - "Aydınlığa Doğru" İctimai Birliyinin sədri, Sevinc Əzimbeyli - Yeni Üfüq İctimai Birliyinin sədri, Rəna Mirzəzadə - Gender və İnsan Hüquqi Araşdırıcılar Birliyinin sədri, Asım Vəliyev - Gənclərin Təhəfəsi İctimai Birliyinin sədri və Fəxrəddin Həsənzadə - Gənclər üçün Təhsil Mərkəzi İctimai Birliyinin sədri.

Qeyd edək ki, İctimai Şura Dövlət Komitesinin fəaliyyətinə ictimai nəzarətin həyata keçirilməsi, komitə ilə ictimaiyyət arasında səmərəli qarşılıqlı fəaliyyətin təşkili, onun fəaliyyətində aşkarlığın və şəffaflığın temin olunması, dövlət siyasetinin formallaşması və qərarların qəbulu zamanı ictimai rəyin və vətəndaşların qanuni maraqlarının nəzəre alınması, əsas insan və vətəndaş hüquqlarının müdafiəsi kimi məqsədlərin həyata keçirilməsi istiqamətlərində fəaliyyət göstərəcək.

Müdafia naziri ön xətt bölmələrində olub

Müdafia naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov və nazirliyin digər rəhbər heyəti cəbhəboyu zonada yerləşən hərbi hissələrdə olub. Müdafia Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilərlə ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin tapşırıqına əsasən ön xətt bölmələrində olan müdafia naziri üzərində yerləşən düşmən mövqelərini müşahidə edib.

Döyüş növbəsi çəkən şəxsi heyətə görüşən nazirə əməliyyat şəraiti barədə məruzələr edilib. Bildirilib ki, burada yerləşən bölmələr içmeli su, istiliklə, yuyunma otaqları, isti yataq və digər lazımi qış ləvazimatları ilə tam te-

min olunub. Dövlətimizin başçısının Azərbaycan Ordusunda qoymuş olduğu tapşırıqların yüksək səviyyədə yerinə yetirilməsinə əminliyini ifadə edən müdafia naziri hərbi qulluqçuların döyüş qabiliyyətini və mənəvi-psixoloji

hazırlığını yüksək qiymətləndirib.

Cəbhə bölgəsində yeni inşa edilən bölməldən birinin açılışını edən nazir burada yaradılmış şəraitle tanış olub, şəxsi həyətə səhəbət apardı və nahar edib.

Azərbaycan XİN: Avropa Parlamentinin üzvü Lars Adaktussonun adı arzuolunmaz şəxslər siyahısına salınacaq

Avropa Parlamentinin üzvü Lars Adaktussonun adı arzuolunmaz şəxslər siyahısına daxil edilecek. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə KİV-in sorğusuna cavab olaraq Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyev bildirib.

XİN-in sözçüsü qeyd edib ki, Holokostun anımı ərefəsində Avropa Parlamentinin İsveçdən olan üzvü Lars Adaktussonun Ermenistan tərefindən bir milyondan artıq insana qarşı qanlı etnik təmizləmənin, o cümlədən insanlıq əleyhine cinayet və soyqırımı aktı olan Xocalı faciəsinin töredildiyi Azərbaycanın işgal olunmuş ərazilərinə səfər etmesi onun təcavüz və qanlı etnik təmizləmə əməllərinə dəstək verməsi mənasını daşıyır. Bu kimi qanunsuz səfər ilə Lars Adaktusson Azərbaycanın qanunlarını və beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərini pozmaqla bərabər, münəaqişin danışqlar yolu ilə həlli istiqamətində ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrələrinin seylinə xələl gətirir.

Avropa Parlamentinin üzvü Lars Adaktussonun bu səferinin Brüsselde fəaliyyət göstərən, çirkli brilyant ticarəti, pulların yuyulması ilə məşğul olan erməni lobbi rəhbərənin iştirakı və maliyyəsi ilə həyata keçirilməsi xüsusiət utancvericidir. Avropa İttifaqı üzv dövlətlərinin də aqressiv separatizm meyllərindən əziyyət çekdiyi, Avropa İttifaqı və Avropa Parlamenti tərefində Şərqi Tərəfdəşliyi ölkələrinin ərazi bütövlüyü və suverenliyi dəstekləndiyi halda, Lars Adaktussonun Azərbaycanın işgal olunmuş ərazilərinə qanunsuz səfəri və işgal edilmiş ərazilərdə yaradılmış kriminal rejimlə təməs girməsi heç bir halda başdüşülen deyil. Aqressiv separatizmi, işşal və təcavüzün neticələrini dəsteklemək əvəzinə, Avropa Parlamentinin üzvü kimi Lars Adaktussonun İsveç və Finlandiya arasında uğurlu muxtariyyət modeli olan Alaand adaları təcrübəsinə bölüşməsi və təşviq etməsi Ermenistan-Azərbaycan münaqişəsinin həllinə və regionda davamlı sülhün təmin olunmasına töhfə verə bilərdi.

Azərbaycan səfiri Pakistanın "The News" qəzetiində müsahibəsində ölkələrimizin əlaqələrinin inkişafından danışır

Azərbaycanın Pakistandakı səfiri Əli Əlizadə bu ölkənin "The News" qəzetiində müsahibə verib. AZƏRTAC xəbər verir ki, müsahibədə Əli Əlizadə Azərbaycan və Pakistan arasındaki münasibətlərin möhkəm əsaslar üzərində qurulduğunu qeyd edib. O, Azərbaycan Prezidentinin Pakistanla əlaqələr xüsusi əhəmiyyət verdiyini vurğulayıb.

İki ölkə arasındaki əməkdaşlıqla bağlı sualları cavablandırıran səfir Azərbaycanla Pakistan arasında bütün sahələr üzrə münasibətlərin qurulduğunu bildirib. Səfir Pakistan vətəndaşlarının Azərbaycanın təhsil müəssisələrində təhsil alıqlarını, eləcə də Bakı Dövlət Universitetində urdu dili fakültəsinin fealiyyətini və azərbaycanlı tələbələrin də urdu dilini öyrəndiyini, hər il Heydər Əliyev Fondunda təşəbbüs və dəstəyi ilə Pakistanın müxtəlif bölgələrində təhsil, səhiyyə müəssisələrində bir sıra humanitar və sosial layihələrin həyata keçirildiyini bildirib.

Əli Əlizadə Pakistanla müdafia sənayesi, təhlükəsizlik, ticarət-iqtisadi, kənd təsərrüfatı, turizm, medeniyyət, elm və digər sahələrdə əməkdaşlığın uğurla inkişaf etdiriyini vurğulayıb, bununla belə real potensialın daha çox olduğunu qeyd edib. Səfir 2017-ci il ərzində ticarət-iqtisadi və kənd təsərrüfatı sahələrində iki birgə işçi qrupunun təsis edildiyini, məhsulların qarşılıqlı ixracı, birgə müəssisələrin yaradılması, mövcud nəqliyyat dehлизlərinin imkanlarından istifade etməklə ikitərəfli ticarət həcminin artırılmasının mümkün olduğunu, Azərbaycanın yeni yaradılmış sənaye və texnologiya parklarında sahibkarların müxtəlif vergi imtiyazlarından yararlandığını diqqətə catdıraraq pakistənlə iş adamlarını bu imkanlardan faydalamağa dəvət edib.

Ölkəmizə səfər edən pakistənlərlə bağlı suala cavabında Əli Əlizadə Azərbaycanın çox yaxşı turizm infrastrukturuna, zəngin tarixi, mədəni və təbii irsə malikdir, bu da öz növbəsində dünyadan bir çox yerlərində turistləri ölkəmizə cəlb edir. O qeyd edib ki, Azərbaycan Prezidentinin Sərəncamı ilə Pakistan vətəndaşları üçün də viza prosedurları sadələşdirilib. Səfir deyib: "Ölkələrimiz arasındaki dostluq və qardaşlıq münasibətlərinə, eyni zamanda, Azərbaycanda mövcud olan infrastruktur, sabitlik və sadə viza rejimine görə 2017-ci ilde ölkəmizə gələn pakistənlə turistlərin sayı beş dəfədən çox artıb".

Çin-Pakistan İqtisadi Dəhlizi (CPEC) ilə bağlı suala cavabında Əli Əlizadə Azərbaycanın Avropa və Asiya arasında körpü rolunu oynadığını, böyük İpək Yolu üzerinde yerləşən nəqliyyat dəhlizləri ilə bağlı layihələr həyata keçirdiyini, Pakistanı da bu layihələrə qoşulmağa dəvət etdiyini və eyni zamanda, ölkəmizin CPEC layihəsinə qoşulmaq üçün dəvət olunduğunu söyləyib. Səfir Bakı-Tbilisi-Qars layihəsinin başa çatdırılmasından sonra Azərbaycanın tranzit ölkə olaraq əhəmiyyətinin daha da artdığını, hazırda icrası davam edən Şimal-Cənub və Şərqi-Qərb tranzit dəhlizlərinin tam istifadəyə verilməsindən sonra yeni imkanların açılacağını vurğulayıb. İkitərəfli münasibətlərin inkişafında KİV-in oynaya biləcəyi rolla bağlı fikirlərini bölüşən səfir müasir dövrə KİV-in əlaqələrde önemli rolunu vurğulayıb. O, mətbuatın Pakistan ilə Azərbaycan arasında mövcud münasibətləri, potensialı və imkanları işıqlandırmaqla qardaşlıq əlaqələrinin daha da güclənməsinə öz töhfəsini verə biləcəyi diqqətə catdırıb.

Qulu Kəngərli
AZƏRTAC-in xüsusi müxbiri
Islamabad

"The Jerusalem Post" qəzeti: "Holokost və Avropa yəhudilərinin xilas edilməsində Azərbaycanın rolü"

Holokost yəhudi xalqının yaddaşında əbədi həkk olunmuş dəhsətli və dözləməz faciədir. Bu, vəhşiləşmiş faşist rejimi tərəfindən işgəncələrə, əzab-əziyyətlərə, alçaldılmışa və təhqirlərə məruz qalmış yəhudi xalqının ağrısı-acısı, onun kütləvi şəkil-də məhv edilməsi deməkdir. Bu barədə ilk dəfə hələ uşaq yaşlarında ikən babadan eşitmışam. Müasir Ukrayna ərazisində törədilmiş həmin soyqırımda babam bütün ailəsini, bütün doğmalarını itirib. Özü isə yalnız həmin dövrə cəbhədə olduğuna görə sağ qalıb. Vətəni müdafiə etmək üçün Kiyevdən Berlinə qədər gedib çatmış babam öz doğmalarını qoruya bilməyib. Bu, çox ağırlıdır: cəbhədən qalıb kimi qayıdırsan, amma sənin evin boş qalıb, onun bütün sakinlərini öldürüblər və səni qarşılıyası adam yoxdur.

İsraildəki "Cəmiyyət üçün beynəlxalq layihələr" adlı qeyri-hökumət təşkilatının başçısı, beynəlxalq münasibətlər sahəsində tənimmiş israilli ekspert Arie Gutun İsrailin nüfuzlu ingilisdilli nəşri olan "The Jerusalem Post" qəzətində dərc edilmiş "Holokost və Avropa yəhudilərinin xilas edilməsində Azərbaycanın rolü" sərləhəli məqaləsi bu barədədir. Həmin məqalənin orijinalı ilə tanış olmaq üçün bu linkə müraciət edə bilərsiniz: <http://www.jpost.com/Blogs/News-from-Arie-Gut/The-Holocaust-and-role-of-Azerbaijan-in-the-salvation-of-the-European-Jewry-539921>.

Məqalə müəllifi vurgulayır ki, Avropa yəhudiləri üçün əsl fəlakət olmuş Holokost nəticəsində 6 milyon yəhudi məhv edilib. Müəllif yazır: "İkinci Dünya müharibəsinin sonuna yaxın nasistlər ölüm düşərgələrinin izlərini də məhv edirdilər. Sovet qoşunlarının geliş ərefəsində orada dəfn edilmiş insan qalıqlarının daşınub aparılması və ya məhv edilməsi barədə sübutlar qalıb. Faşizmin qurbanları arasında məhz yəhudiləri xüsusi ayırmak nəyə lazımdır, axı nasizm çox xalqların nümayəndələrini qətlə yetirirdi. Bu sualın cavabında Nobel Sülh mükafatı laureati, nasistlərin Osventsim cəza düşərgəsində məhbus olmuş Eliezer Vizel çox yiğcam və dəqiq şəkildə deyib: "Nasizmin qurbanlarının hamisi yəhudi olmayıb, lakin yəhudilərin hamisi nasizmin qurbanları olub".

Arie Gut Eliezer Vizelin "Gecə - yəhudi oğlanın Osventsim barədə xatirələri" adlı kitabından aşağıdakı parçanı sitat getirir: "Mənim həyatımı yeddiqat möhürlənmiş uzun bir gecəyə çevirmiş düşərgədə keçirdiyim ilk gecəni heç vaxt unuda bilmərəm. Bu tüstünü heç vaxt unuda bilmərəm... Bədənləri mənim gözümün qabağında sakit səma fonunda tüstü halqlarına

çevrilən bu uşaqların üzlərini heç vaxt unuda bilmərəm. Mənim inanımım həmşəlik yandırıb külə döndərmiş bu alovu heç vaxt unuda bilmərəm. Məni həyat eşqində məhrum etmiş bu gecə süküntunu heç vaxt unuda bilmərəm. Mənin Tanrımı və qəlbimi məhv etmiş bu anları, qızılar səhraaya çəvirlmiş bu yuxuları heç vaxt unuda bilmərəm. Hətta Tanrıının özü kimi əbədi yaşamağa məhkum olsam belə, bunu heç vaxt unuda bilmərəm. Heç vaxt".

Arie Gutun fikrincə, yəhudilərin kütləvi şəkildə məhv edilməsi alman bürokratiyası tərəfindən "yəhudi məsələsinin qəti həlli" kimi kodlaşdırılıb, Avropa yəhudiləri gettollarda, cəza düşərgələrində, "ölüm marşları" zamanı və kütłəvi güllemələr nəticəsində məhv olurdı. Arie Gut yazır: "Həmin dövrə yəhudilərin bu dəhşətdən, barbarlıq və qəddarlıqla canlarını qurtarmaq üçün gizlənə biləcəyi yerlər az idi. Belə dövlətlərdən biri həmisi başqa xalqlara humanist münasibəti ilə fərqlənən Azərbaycan olub. 2016-ci ilin sentyabrında Ümumdünya Yəhudi Konqresinin prezidenti Ronald Lauderin Azərbaycana tarixi səfəri zamanı mən ondan müsahibə götürmək şərəfinə nail olmuşam. Lauder mənim "Azərbaycanda yəhudi icmasının vəziyyəti barədə təessüratınız neçə oldu?" sualına belə cavab verdi: "Mən biliyəm ki, Azərbaycan Holokost dövründə özlərini və öz uşaqlarını nasistlərdən xilas etməyə çalışan Avropa yəhudiləri üçün azsızlılığını daşınanlardan biri, sonra isə onlar üçün əsl Vətən olub. Bu ölkədə olarkən yəqin etdim ki, Azərbaycanda yəhudilərə ən xoş münasibət mövcuddur".

İkinci Dünya müharibəsində qələbə qazanılmasına böyük töhfə verib, ikinci Dünya müharibəsində Qələbə namine Azərbaycan çox qurbanlar verib. Həmin müharibədə yaranmış çoxsaylı qaçqınların və məcburi köçkünlərin əksəriyyəti yəhudilər olub. Azərbaycanda özlərinə siğınacaq, sonra isə Vətən tapmış belə insanlar arasında mənim ailəmin üzvləri də olub. Onlar Azərbaycan xalqının humanistliyi və tolerantlığı sayesində xilas olublar.

Arie Gut "Sadiqəvili" ləqəbli azərbaycanlı keşfiyyatçının (Həmzə Cümşüd oğlu Sadiqovun) qəhrəmanlığını nümunə göstərir. Stalinqrad ətrafında sovet hərbi keşfiyyatının heyətində fəaliyyət göstərən Həmzə Sadiqov Hitlerin "bioloji bomba"nın atası adlandırılan, onun ən yaxın silahdaşı olmuş, xüsusi qəddarlığı ilə fərqlənən və yəhudiləri şəxsən məhv edən general İohann fon Rodenburqu əsir götürüb. İnsan libası bir vəhiyi olan Rodenburq həmin silahı məhz yəhudi uşaqları üzərində sınaqdan keçirirdi. Məhz Həmzə Sadiqovun cəsurluğu və igidiyi sayəsində onlarca yəhudi ailəsi, çoxsaylı yəhudi uşaqlar ölümün pəncəsindən qurtulub.

Keçmiş XDİK-in (Xalq Daxili İşlər Komissarlığının) 52-ci xüsusi motoatıcı briqadasının əməkdaşı Abram Zinovyeviç Koqan 51-ci motoatıcı keşfiyyat diviziyasının polkovnik Həmzə Sadiqov haqqında yazır: "Azərbaycanlı qəhrəmanla məni həmyerim (biz hər iki yəhudi ailələrindən), Bakıda anadan olmuş İsaak Aaron Mixayloviç təşəvvüs etib. O da 51-ci motoatıcı keşfiyyat diviziyasının əməkdaşı olub. Polkovnik Sadiqov "Krasniy" adlı uşaq bağçasında gizlənmiş 30-dan çox yəhudi ailəsini və çoxsaylı yəhudi uşaqları xilas edib. Bu səbəbdən, onunla dostlaşdıq. Mən azad edilmiş uşaqların siyahısını Moskvaya göndərdim. Həmzə Sadiqov "Ölüm

sarayı"nda saxlanılan yəhudi uşaqları xilas etdi, sonra isə izi itirmək üçün həmin sarayı yandırdı. Mən və yəhudi dostlarım Sadıqova "həmyerli" deyirdik. Biz bu polkovnikin qəhrəmanlığı barədə on bir nəfər zabit tərəfindən imzalanmış məktubu sinaqoqa göndərdik. Sinaqoqun rəhbəri Solomon dan xahiş etdi ki, bizim üçün necə dua edirsə, azərbaycanlı Sadıqov üçün də o cür dua etsin. Sadıqov barəsində öz planlarımız vardı. Mühərribənin qurtarmasını gözlayırdı.

Arie Gut Tel-Əvivdə ivrit dilində çıxan "Maariv" qəzetində dərc edilmiş tədqiqat materiallarından sitatlar gətirir. Hərbi jurnalist İ.Feldman "Borc" adlı məqaləsində mayor H.Sadiqov haqqında ətraflı məlumat verir. O yazır: "...Mühərribə ele bir sehnədir ki, orada kimin kim olması aşkar görünür. Mühərribə heç kəsi bağışlamır və heç kəsə güzəşt etmir. Bakılı Həmzə Sadıqov Stalinqrad uğrunda döyüşlərdə bizim uşaqları labüb ölümün pəncəsində xilas edib. 1942-ci il İsrailin yeni tarixinin əsas səhifələrindən biri olacaq. Biz yəhudi tərixçilərimizdən xahiş edirik ki, onlar bu rəşadətli döyüşü - 1915-ci il mayın 10-da Ağdam rayonunda anadan olmuş, bizim uşaqlarımızı faşist əsirliyindən xilas etmiş Həmzə Cümşüd oğlu Sadiqov barəsində yazsınlar. Qoy onlar H.Sadiqovun qəhrəmanlığını, onun bizim ailələrimizə və övladlarımıza göstərdiyi təmənnasız köməyi işləyinlər. Biz bu tarixi hadisəni unutmamalıyıq".

Qut vurğulayır ki, uzun illər boyu Sadiqovun adı unudulub. Arie Gut yazır: "Tarix dərsliklərində onun adına rast gelinmirdi, bu ad memuar ədəbiyyatında nadir hallarda xatırlanırdı, praktiki olaraq heç kəs onun haqqında heç ne bildirdi. Bu gün, arxivlərin çoxu açıldı və aşkar edildiyi şəraitdə Həmzə Cümşüd oğlu Sadiqovun az qala unudulmuş adı yenə bizişmədir. Cəbhədə "Sadiqəvili" ləqəbi ilə daha çox tanınmış Sadiqovun hərbi bioqrafiyasında əsas hadisə Stalinqrad ətrafında döyüş olub. Burada o, komandanlığının ən ciddi tapşırıqlarını yerine yetirib, yəhudiləri xüsusi qəddarlıqla qırın hitlerçi general-leytenant Karl fon Rodenburqu əsir götürüb. Həmzə Sadiqov orden ve medallarla təltif edilib. Göstərdiyi igidiilik və qəhrəmanlıq görə o, Sovet İttifaqı Qəhrəmanının "Qızıl ulduz" ordeni almağa təqdim edilib. Həmzə Sadiqov və onun rəşadətləri barədə kifayət qədər sənədlər var. O, Azərbaycana, doğma Ağdam rayonuna qəhrəman kimi qayıdır. Həzirdə bu qəhrəmanın məzarı Azərbaycanın Ermənistanda tərəfindən işgal edilmiş ərazisindədir. Bunu

düşünmek çox ağırdır ki, yəhudi uşaqlarını almanın faşistlərindən xilas etmiş qəhrəmanın özünün məzarı indi erməni faşistlərinin ayaqları altındadır. Azərbaycanın Xocalı şəhərində, digər işğal edilmiş rayonlarında uşaqları məhv etmiş bu ermənilər almanın faşistlərindən heç ne ilə ferqlənmirdilər. Sadıqovun məzarı barədə əldə olan məlumatla görə erməni vandallar bu qəhrəmanın məzarını dağıdışblar. Doğmaları - övladları və nəvələri onun məzarını ziyaret etmək isteyirlər, lakin bunu edə bilmirlər. Ona görə ki, 2014-cü ilin yayında 3 nefər azərbaycanlı - Dilqəm Əsgərov, Şahbaz Quliyev və Həsən Həsənov Azərbaycanın Ermənistən tərəfindən işğal edilmiş Kəlbəcər rayonunda öz doğmalarının mezarlarını ziyaret etmək isteyərək həmin rayonda əsir götürüllər. Bu zaman Həsən Həsənov öldürülüb. Öz əməllerinə haqq qazandırmağa çalışan erməni tərəfi tutulub saxlananları təxribat fəaliyyətində ittiham edir. Azərbaycan Müdafiə Nazirliyi bu cür ittihamları rəsmən inkar edir".

Qut sözlerinə görə, Sadıqov öz igidiyi və qəhrəmanlığı ilə ona minnətdar olan nəsillərin qəlbində rəşadət və ölməzlik abidəsi ucaldır. Qut yazır: "Azərbaycanda belə qəhrəmanlar az deyil, lakin Azərbaycan xalqı təvəzükkarlıq keyfiyyəti ilə fərqlənir: bu ölkədə xeyr-xah işlər görməyi xoşlayırlar, amma bu barədə danışmağı xoşlamırlar, ona görə də faşizmə qarşı mübarizə aparmış və yəhudi ailələrini xilas etmiş qəhrəman Sadıqovun adını dünyada az adam bilir, halbuki Ermənistanda faşist cəllad generallar Dronun və Njdenin şəxsiyyətinə pərəstiş təbliğ edilir".

Ekspertin sözlərinə görə, biz xalqların öz tarixini, tarixi keçmişini şərh etmək və öz milli qəhrəmanlarının xatırəsini əbədiləşdirmək kimi suveren hüquqlarına müdaxilə etmirik, lakin dəhşətli Holokost cinayətlərində əli olmuş insanlar milli qəhrəmanlar kimi qələmə veriləndə biz susmamalıyıq. İndi, gah Ermənistanda, gah Ukraynada, gah da başqa bir yerde nazism baş qaldıranda israilliələr bunu dinməzce müşahidə edə bilənlər və etməməlidirlər. Ona görə ki, nazism, terrorizm və faşizm yanğın kimidir. Onu vaxtında dəyandırmaq və qarşısını almaq lazımdır, eks halda o, oddan da sürürlə yayla bilər, sonra gec ola bilər. XX əsrin sonunda və XXI əsrin əvvəlində minlərlə insanın kütləvi şəkildə qətə yetirilməsi bütün mənəvi, əxlaqi və siyasi kolлизiyaların əsas mənbəyi kimi bütün başqa problemləri əhatə edir. Holokost mənim xalqımın faciəsidir, bu faciə uzun müddət qapalı mövzu olub. Məhz bu səbəbdən, Azərbay-

“The Jerusalem Post” qəzeti: “Holokost və Avropa yəhudilərinin xilas edilməsində Azərbaycanın rolü”

canın Xocalı şəhərində töredilmiş qanlı soyqırımı aktı menim üçün də şəxsi ağrı-acıdır, mənim də fəciəmdir. Elə coğrafi adlar var ki, onlar xəritədə adı bir nöqtə olmaqla qat-qat artıq mənə kəsb edir. Qəddarlıq və qeyri-insanlı rəmz-lərinə çevrilmiş Babiy Yar, Liditsa, Oradur, Xatin, Sonqmi kimi şəhər və kənd adları bu qəbildəndir. Ötən əsrin 90-ci illərinin əvvəlindən bu siyahıya daha bir ad əlavə edildi - Azərbaycanın Xocalı şəhəri. Bu şəhərdə töredilmiş faciəni bütün bəşəriyyəte qarşı cinayət adlandırmaq olar. Bu bir tarix faktıdır ki, erməni silahlı qüvvələri və muzdulu dəstələr Xocalı şəhərini və onun ətrafını tərk etməyə macət tapmayan şəhər sakinlərinin heç birinə rəhm etməyiblər. Günahsız uşaqlar, qadınlara və qocalara münasibətdə bu qəddar barbarlığı heç cür izah etmək mümkün deyil. Dünya bilməlidir ki, bu cinayət təkcə Azərbaycan xalqına qarşı deyil, bütün bəşəriyyəte qarşı yönəlib. Bu gün Ermənistanda yüksək vəzifələr tutan Seyran Ohanyan, Serj Sarkisyan, həmçinin Robert Koçaryan və töredilmiş soyqırımın digər təqsirkarları beynəlxalq məhkəmə qarşısında cavab verməlidirlər. Cinayət cəzasız qalmamalıdır, çünki cəzasızlıq yeni cinayətlər doğurur”.

Məqale müəllifi deyir: bu gün artıq sərr deyil ki, Ermənistanda faşizm ideologiyası və irqi ayrı-seç-

kilik dövlət səviyyəsində təbliği edilir. Faşist Almaniyası ilə six əməkdaşlıq etmiş erməni faşistlərinə və nasistlərinə abidələr ucaldılır, küçələrə, meydənlərə, təhsil müəssisələrinə, strateji mərkəzlərə və digər obyektlərə onların adları verilir. Arye Qut vurğulayır: “Cənubi Qafqazın bu ölkəsində faşizmin, antisemitizmin və terrorizmin populyarlaşdırılması dövlət siyasetinin tərkib hissəsinə əvvəlindən” - Azərbaycanın Xocalı şəhəri. Bu şəhərdə töredilmiş faciəni bütün bəşəriyyəte qarşı cinayət adlandırmaq olar. Bu bir tarix faktıdır ki, erməni silahlı qüvvələri və muzdulu dəstələr Xocalı şəhərini və onun ətrafını tərk etməyə macət tapmayan şəhər sakinlərinin heç birinə rəhm etməyiblər. Günahsız uşaqlar, qadınlara və qocalara münasibətdə bu qəddar barbarlığı heç cür izah etmək mümkün deyil. Dünya bilməlidir ki, bu cinayət təkcə Azərbaycan xalqına qarşı deyil, bütün bəşəriyyəte qarşı yönəlib. Bu gün Ermənistanda yüksək vəzifələr tutan Seyran Ohanyan, Serj Sarkisyan, həmçinin Robert Koçaryan və töredilmiş soyqırımın digər təqsirkarları beynəlxalq məhkəmə qarşısında cavab verməlidirlər. Cinayət cəzasız qalmamalıdır, çünki cəzasızlıq yeni cinayətlər doğurur”.

programına daxil edilib və gənc nəsl bu “dəyərlər” ruhunda “təbibi edilir”.

Siz deyin, nasistlərin əlaltı, faşist və antisemit Qaregin Njdeye Yerevanda abidə ucaldılmasına bizim münasibətimiz necə olmalıdır? Hansı ölkə bəşəriyyətə qarşı cinayət töretməkdə ittihad edilmiş faşist canini özünün qəhrəmanı adlandıra bilər? Erməni faşist və antisemit general Qaregin Njdenin xatirəsinin əbədiləşdirilməsi biağlılıq və Holokost qurbanlarının xatirəsinin təhqir edilməsi deməkdir. Bu, babasının bütün ailə üzvləri Ukraynada faşistlər tərəfindən məhv edilmiş bir insan kimi, şəxəs mənim üçün dözlüməz ürək ağrısıdır. Məhz bu səbəbdən bu mənim üçün də şəxsi faciədir”.

İsrailli ekspertin qeyd etdiyi kimi, müasir Almaniyada gənclər ciddi şəkildə xəbərdarlıq edilir ki, nasist Almaniya tərəfindən töredilmiş dəhşətlər bir daha təkrarlanmamalıdır. Müasir Ermənistanda cəmiyyətində isə erməni faşistlər Dro və Njdenin şəxsiyyətinə pərəstiş təbliğ edilir. Bu, həmin cəmiyyətin böyük qüsürudur. Arye Qut yazır: “Onların şərəfinə sikkələr zərb edilir, onlara abidələr ucaldılır, onları əsl xalq qəhrəmanları kimi qələmə verərək onların həyat və fəaliyyəti barədə filmlər çəkilir. İkinci Dünya müharibəsi dövründə nasist vermaxṭın tərkibində 20 minlik erməni legionu tərəfindən

töredilmiş qəddarlıqları tarix heç vaxt unutmayacaq. Bu ideologiya, gec təsir edən bombaya bənzəyir, çünki bu ruhda böyüyən gənclər gələcəkfaşizm və terrorizm işini davam etdirəcəklər. Ermənistanda hökumətinin maliyyə dəstəyi ilə “Qaregin Njde və onun telimi” adlı kitab neşr edilib, onun haqqında film çəkilib, bu film bir neçə milyon ABŞ dollarına başa gəlib. ABŞ-in və Rusiyanın Ermənistana maliyyə yardımını qazızmin, faşizmin və terrorizmin populyarlaşdırılmasına xərclənir. Ermənistanda dövlətinin bu siyaseti ikinci Dünya müharibəsi zamanı faşizmə qarşı mübarizədə həlak olmuş insanlara, onların yaxınlarına və veteranlara və xüsusən faşizm üzərində qələbə qəzanılmasında müstəsna xidmətləri olmuş keçmiş SSRİ vətəndaşlarına son dərəcə hörmətsizlik nümunəsidir. Burada belə bir sual yaranır: doğrudan ermənilərin Njde və Dro kimi faşistlərdən başqa qəhrəmanları olmayıb?

Rusiya XİN başçısı Lavrov bir neçə gün bundan əvvəl bəyan edib ki, son vaxtlar nasizmə haqq qazandırılması cəhdlerinin müşahidə edilməsi faktı narahatlıq doğurmaya bilməz. Bir sıra dövlətlər, o cümlədən özlərini demokratiya etalonları hesab edən ölkələrdə ikinci Dünya müharibəsinin yekunlarına yenidən baxılması, Hitlerlərin və yerli kollaborasionistlərin fəaliyyətini təşviq etmək xətti

sistemli şəkildə həyata keçirilir. Lavrov Avropa İttifaqının üzvü olan bəzi ölkələrdə “heykəllərlə mühabibə” məsələsinə də toxunub.

Arye Qut yazırdı ki, çox qəribə də olsa, Rusiya XİN başçısı Ermənistana haqqında heç ne deməyib, halbuki rəsmi Yerevanda nazizmin qəhrəmanlıq kimi qələmə verilmesine görə Moskvadan narahatlığını cəsarətlə özlərinə aid edə bilərlər. Bu gün - Holokost qurbanlarının beynəlxalq anim günündə bir faktı da qeyd etmək istəyirəm ki, Ermənistana bu gün ümumbeşəri əxlaq normalarını tapdalayan və özünün keçmiş canilərinə himayədarlıq etməyə cəhd göstərən dövlətlər siyahısındadır. Ermənistandan indiki prezidenti tədricən, faşizmin əsas məqsədlərindən birini - “Daşnak-sütyun” partiyasının və Njde, Dro, Melkonyan kimi “qəhrəmanların” Ermənistani monoetnik dövlətə çevirmək ideyalarını ardıcıl olaraq həyata keçirir. Arye Qut İsrailin nüfuzlu ingilidilli nəşri olan “The Jerusalem Post” qəzetində dərc edilmiş məqaləsinin sonunda yazır: “Bütün bunlar belə deməyə əsas verir ki, Ermənistanda faşizmi və terroru dövlət səviyyəsində dəstəkləyən ölkədir. Əger dünya Ermənistanda faşizmin və terrorizmin təbliğini bundan sonra da dinməzə müşahidə edərsə, bu, bütün dünya birliyi üçün təhlükəyə çevriləcək”.

Nyu-Meksiko ştatının Nümayəndələr Palatası Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi ilə əlaqədar qətnamə qəbul edib

Qətnamədə Azərbaycanın ərazi bütövlüyüնə dəstək ifadə olunub

ABŞ-in Nyu-Meksiko ştatının Nümayəndələr Palatası yanvarın 26-da Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yüz illiyi ilə əlaqədar qətnamə qəbul edib. Sənəd Nümayəndələr Palatasının plenar iclasında təqdim edildikdən sonra səs səqoyulub və yekdilliklə qəbul edilib. Azərbaycanın Nyu-Meksikodakı fəxri kon-sulu Art Makhaflı plenar iclasda iştirak edib.

Azərbaycanın Los-Ancelesdəki baş konsulluğundan AZERTAC-a bildiriblər ki, qətnamədə yüz il əvvəl Azərbaycan xalqının müsəlman dünyasında ilk dönyəvi və demokratik respublika yaratdığı, həmin respublikanın qısa müddətdə böyük sayda müterəqqi İslahatlara imza atlığı, neinkı müsəlman dünyasında ilk dəfə, eləcə də dövrün bir sira qabaqcıl dövlətlərindən də əvvəl qadınlara səsvermə hüququ verdiyi vurğulanır.

Sənəddə Azərbaycanın 1991-ci

ildə öz müstəqilliyini bərpə etdi-dən sonra ABŞ-in ölkəmizi tanıyan və onunla diplomatik münasibətlə quran ilk dövlətlərden biri olduğu, eləcə də ABŞ və BMT-nin Azərbaycanın suverenliyini, müstəqilliyini və ərazi bütövlüğünü birmənalı şəkildə tanıdığını və dəstəklədiyi bildirilir. Qətnamədə, həmçinin ölkəmizin

müstəqilliyini bərpə etdi-dən sonra öz suverenliyini və müstəqilliyini gücləndirdiyi, dönyanın ən sürətli inkişaf edən və çağdaşlaşan dövlətlərindən birinə çevrildiyi, bu gün regionun en böyük iqtisadiyyata malik ölkəsi və ABŞ-in Cənubi Qafqazda en böyük ticarət tərefədəşı olduğu vurğulanır.

Qətnamədə 11 sentyabr terror hücumlarından sonra Azərbaycanın ABŞ-a hərtərəfli dəstək verdiyi, Əf-

sonra da gücləndirməsinin zəruriliyi vurğulanır.

Sənəddə, həmçinin qeyd olunur ki, Los-Ancelesdəki baş konsulluğu və Nyu-Meksiko ştatının paytaxtı Santa Fedeki fəxri konsulu vasitəsilə təmsil olunan Azərbaycan Nyu-Meksiko ilə son illərdə güclü əlaqələr qurub.

Qətnamənin sonunda Nyu-Meksiko ştatının Nümayəndələr Palatası tərəfindən Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi münasibətlə Azərbaycana təbrik ünvanlanıb. Sənəddə Azərbaycanın müstəqilliyi, suverenliyi və beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədləri çərçivəsində ərazi bütövlüğünə bir daha qəti dəstək ifadə edilir, sənədin ABŞ Prezidenti, Senat sədri və Nümayəndələr Palatasının spikeri, eləcə də Nyu-Meksikodan olan ABŞ kongresmenlərinə göndəriləcəyi bildirilir.

Qətnamənin qəbul edildiyi mərasimin videogörüntülərinə bu linkdə baxmaq olar: <https://youtu.be/At9XXQgGhxM>

Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti - milli dövlətçiliyin ideya əsasları və müasirlik

Yanvarın 29-da Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) Fəlsəfə İnstitutunda Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyine həsr edilmiş "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti - milli dövlətçiliyin ideya əsasları və müasirlik" mövzusunda elmi konfrans keçirilib. AZERTAC xəber verir ki, Prezident İlham Əliyevin "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illik yubileyi haqqında" 2017-ci il 16 may tarixli Sərəncamının icrası ilə əlaqədar keçirilən tədbiri AMEA-nın İctimai Elmlər Bölməsi, Fəlsəfə İnstitutu və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Bilik Fondu birgə təşkil edib.

Tədbirdə AMEA-nın vitse-prezidenti, akademik Isa Həbibbəyli Azərbaycan Prezidentinin "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illik yubileyi haqqında" Sərəncamının əhəmiyyətindən danışıb. Akademik, həmçinin dövlətimizin başçısı tərəfindən 2018-ci ilin ölkəmizdə "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti İli" elan olunduğunu və bu istiqamətdə AMEA-nın Tədbirlər Planının hazırlanlığını bildirib. İ.Həbibbəyli artıq AMEA-nın Tarix və İqtisadiyyat institutlarının təşkilatçılığı ilə AXC-nin 100 illiyinə həsr olunmuş konfransların keçirildiyini, Türkiyə, Gürcüstan və Fransada bir sıra tədbirlərin planlaşdırıldığını deyib.

İ.Həbibbəyli AXC-nin 100 illiyi ilə əlaqədar Astanadakı Beynəlxalq Türk Akademiyası tərəfindən məqalələr toplusunun dərc olunacağına diqqətə çatdırıb. Qeyd edilib ki, topluda azərbaycanlı alimlər yanaşı, Türkiyə, Qazaxistan və Qırğızistandan olan mütexəssislərin də məqalələri yer alacaq.

AMEA-nın vitse-prezidenti AXC-nin 100 illiyinin qeyd olunmasının ölkəmizdə azərbaycanlı təfəkkürün möhkəmlənməsinə və zənginləşdirilməsinə, həmçinin gələcək nəsil-lərin müstəqil dövlətçilik ideyaları əsasında tərbiye edilmələrinə xidmət göstərəcəyini vurğulayıb.

AMEA-nın İctimai Elmlər Bölməsinin akademik-katibi, akademik Nərgiz Axundova AXC-nin yarandığı siyasi şəraitdən danışıb. Akademik Birinci Dünya mühərribəsindən sonra çar Rusiyasının zəiflədiyini və xalqların müstəqillik tələbi ilə çıxış etməye başladıqlarını söyləyib. N.Axundova belə bir şəraitdə müsəlman Şərqində ilk demokratik, hüquqi, dünyəvi dövlətin - AXC-nin yarandığını və 23 aylıq qısa bir dövr ərzində köklü islahatlara imza atdığını, sosial, iqtisadi, təhsil və digər sahələrdə nailiyyətlər əlde etdiyini deyib. O, Azərbaycan Respublikasının AXC-nin mənəvi, hüquqi varisi olduğunu bildirib və alimlərimiz bu dövrlə bağlı aşkarlanmayan faktları üzə çıxmalarının vacibliyini vurğulayıb.

Bilik Fonduun aparat rəhbəri, hüquq elmləri doktoru, professor İsaxan Vəliyev AXC-nin fəaliyyətinin hüquqi aspektlərindən danışıb. O, AXC dövründə parlamentin yaradıldığını və ölkədə respublika idarəciliy formasının seçildiyini bildirib. İ.Vəliyev, bundan əlavə, ölkədə ilk dəfə Avropa tipli ümumtehsil ocağının açıldığını, dövlətin resmi atributlarının müəyyenləşdirildiyini, qonşu və digər dövlətlərlə əlaqələrin qurulduğunu söyləyib.

Fəlsəfə İnstitutunun direktoru, fəlsəfə üzrə elmləri doktoru, professor İlham Məmmədzadə ölkəmizdə 2018-ci ilin "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti İli" elan olunmasını milli kimlik məsələsi adlandırb və rəhbərlik etdiyi müəssisədə bu istiqamətdə tədqiqatların aparıldığına diqqətə çatdırıb. O, AXC-nin 100 illiyi ilə əlaqədar silsilə tədbirlərin davam etdiriləcəyini söyləyib.

Konfransda dosent Eynulla Mədetlinin "Heydər Əliyevin siyasi ərsində Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinə münasibət və varislik məsəlesi", AMEA-nın müxbir üzvü Kənül Bünyadzadənin "Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin möqəddəs üçlüyü: millət, Qərb mədəniyyəti və iman", dosent Faiq Ələkerberlinin "Azərbaycan milli ideyasının təcəssümü: Azərbaycan Cümhuriyyəti" mövzularında məruzələri dinlənilib.

Məruzələrde tariximizin bu səhifəsinin tədqiqinin mehz ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən dövlət siyaseti seviyyəsinə qaldırıldığı və bu siyasetin Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirildiy konkret faktlarla əsaslandırılıb. AXC banilərinin hem İslam fəlsəfəsi, hem də dünya fəlsəfi fikir tarixi barədə kifayət qədər biliyə malik olmalarından və bu təfəkkür tərəzinin yeni yaradılmış dövlətə milli çalar vermesində rolundan bəhs edilib.

Radikalizmə və ekstremizmə qarşı mübarizənin hüquqi əsasları mövzusunda seminar-müşavirə keçirilib

Yanvarın 29-da Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsi (DQİDK) və Nərimanov Rayon İcra Hakimiyyətinin (RİH) birge təşkilatçılığı ilə "Radikalizm və ekstremizmin mahiyyəti, yaranma səbəbləri və onlara qarşı mübarizənin hüquqi əsasları" mövzusunda seminar-müşavirə keçirilib. AZERTAC xəber verir ki, Nərimanov Rayon İcra Hakimiyyətində keçirilən seminar-müşavirədə əvvəldə DQİDK-nin sıfarişi ilə çəkilmiş, Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçmiş şəhidlərin xatirəsinə həsr olunmuş "Şəhadət" sənədli filmi nümayiş etdirilib. Daha sonra ümummilli lider Heydər Əliyevin və şəhidlərimizin xatirəsi bir dəqiqəlik süxutla yad edilib.

Seminar-müşavirəni açan Nərimanov RİH başçısının birinci müavini Şahmar İbadov mövzunun əhəmiyyətindən danışaraq bildirib ki, keçirilən tədbir gənclərin maarifləndirilməsi baxımından önemlidir.

Azərbaycanda dövlət və din münasibətlərinin yüksəlen xətlə inkişaf etdiyini vurğulayan Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədr müavini Səyavuş Heydərov qeyd edib ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərlik etdiyi respublikamızda vicedən azadlığı yüksək səviyyədə təmin edilməkə, bütün dirlərə bərabərhüquqlu münasibət göstərilməkdədir. Regionun lider ölkəsi olan Azərbaycanın güclü rəhbərinin olduğunu vurğulayan S.Heydərov vurğulayıb ki, dövlətimizin başçı tərəfindən sivilizasiyalar arasında dialoğun inkişafını nəzərdə tutan "Bakı prosesi"nin əsası qoyulub və bu təşəbbüs sonrak illerdə global prosesə çevrilib. O, Bakıda keçirilən mədəniyyətlərarası və humanitar forumların əhəmiyyətindən də danışıb, bunu ölkəmiz, xüsusilə dövlətimizin başçısının dirlərarası və sivilizasiyalararası dialoqa verdiyi töhfənin təzahürü kimi qiymətləndirib. Natiq deyib ki, Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə 2016-ci ilin respublikamızda "Multikulturalizm İli", 2017-ci ilin isə "İslam Həmrəyliyi İli" elan edilməsi bütün dünyada, eləcə də müsəlman aləmində sülhə və birləşəşəyi çağırısdır.

Dini radikalizm və ekstremizmin mahiyyəti, yaranma səbəbləri və onlara qarşı mübarizənin hüquqi əsaslarından bəhs edən Dövlət Komitəsi sədrinin müavini bildirib ki, radikal təsire məruz qalmış insanlar etrafında sosioloji, psixoloji, teoloji və hüquqi anlamda reabilitasiya işləri gücləndiriləcək.

Yaxın Şərqdə gedən proseslərə də nəzər salan natiq qeyd edib ki, bu, İslam dinini gözən salmaq istəyən qüvvələrin məkrili siyasetinin nəticəsidir. Dünyada, o cümlədən regionumuzda münaqışələrin və iğtişaşların artmasına baxmayaraq, ulu önder Heydər Əliyevin siyasetini layiqince davam etdirən Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanda ictimai-siyasi və dini sabitlik mövcuddur. Bəzi dairələr tərəfindən radikal hökümlü dini cərəyanların Azərbaycana ixrac olunmasına cəhdlerin edildiyini vurğulayan Səyavuş Heydərov bunun qarşısının müvafiq dövlət qurumları, o cümlədən hüquq mühafizə orqanları tərəfindən qətiyyətlə alındığını bildirib. DQİDK sədrinin müavini hər kəsi yad dini ideologiyalardan qorunmaq üçün müvafiq icazəsi olmayan ədəbiyyatlardan istifadə etməməyə, ümumiyyətlə, radikal dini təsirlərə məruz qalmamaq üçün daha diqqətli olmağa çağırıb.

Baş Prokurorluğun idarə reisinin müavini Rauf Məmmədov müvafiq sahə üzrə qanunvericiliyə diqqət çəkerək, dini radikalizm və ekstremizm probleminə qarşı mübarizənin hüquqi əsasları barede geniş məlumat verib. R.Məmmədov 2015-ci ilde "Dini ekstremizme qarşı mübarizə haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun qəbul olunduğunu qeyd edib, dini ekstremizmə qarşı mübarizənin məqsədlərindən və əsas prinsiplərindən danışıb.

Daha sonra çıxış edən Daxili İşlər Nazirliyinin nümayəndəsi Oqtay Tağıyev dini radikalizm və ekstremizmə qarşı mübarizə çərçivəsində ictimai qaydanın və ictimai təhlükəsizliyin temin edilməsi məqsədile daxili işlər orqanlarının fəaliyyətinin əsas istiqamətlərindən danışıb, təmsil etdiyi qurumun müvafiq sahədə həyata keçirdiyi profilaktik və inzibati tədbirlərənən söz açıb. O, dini radikal və ekstremist fəaliyyətin ictimai təhlükəsizliyə açıq tehdid olduğunu bildirək, ona qarşı müstərek mübarizənin vacibliyini vurğulayıb. Sonda çıxış edən Qafqaz Müsəlmanları idarəsinin səlahiyyətli nümayəndəsi Bəhrəz Əzizov dindarlara göstərdiyi qayğıya görə ölkə rəhbərliyinə təşəkkürünü bildirib. O, ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən əsası qoyulan dövlət-din münasibətlərinin bu gün ölkəmizin inkişafına böyük töhfə verdiyi söyləyib.

Gürcüstanın təbii qaza olan tələbatının 99,65 faizi Azərbaycan qazı hesabına ödəniləcək

Gürcüstanın 2018-ci ilde Rusiyadan təbii qaz alması nəzərdə tutulmayıb. Ölkəmizin "mavi yanacağa" olan tələbatı tam Azərbaycan təbii qazı hesabına ödəniləcək". AZERTAC xəber verir ki, bu sözleri jurnalistlərə müsahibəsində Gürcüstanın iqtisadiyyat və davamlı inkişaf nazirinin müavini Qeorgi Çikovani söyləyib. Nazir müavini Rusiyadan Ermənistana nəql olunan təbii qazın tranzit haqqı müqabilində elave qaz alınması ilə bağlı ölkə müxalifətinin fikirlərinin tam əsəssiz olduğunu bildirib. Q.Çikovani deyib: "Qazprom" şirkəti ilə imzalanmış müqavilədə qeyd olunub ki, əgər Gürcüstanın pik vaxtlarda və ya qəza zamanı elave təbii qaza ehtiyacı olarsa, o zaman həmin həcm Rusiya və ya digər ölkələrdən tədarük oluna bilər. Lakin hazırda bu-na ehtiyac yoxdur".

SOCAR: "Şahdəniz-2"dən illik qaz hasilatı 9 milyard kubmetrdən 25 milyard kubmetrə qədər artacaq

Sahdəniz-2"dən illik qaz hasilatı 9 milyard kubmetrdən 25 milyard kubmetrə qədər artacaq. AZERTAC xəber verir ki, bu barədə SOCAR məlumat yayıb. "Azərbaycanın ən böyük qaz-kondensat yatağı "Şahdəniz-2" çərçivəsində qaz hasilatına bu il başlanması planlaşdırılır. Layihənin reallaşdırılması ilə illik qaz hasilatı yataq üzrə 9 milyard kubmetrdən 25 milyard kubmetrə qədər artacaq", - deyə SOCAR-in məlumatında bildirilir.

Qanunsuz ov edən ərəb vətəndaşları saxlanılıb

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin əməkdaşları "Ovçuluq haqqında" Qanununun tətbiq olunması vəziyyətinin araşdırılması, ölkə ərazisində çöl quşları və vəhşi heyvanların qanunsuz ovlaması, saxlanması hallarının qarşısının alınması məqsədilə mütəmadi reydlər keçirilər.

Nazirliyin mətbuat xidmətiindən AZERTAC-a verilən məlumatata görə, Mahmudçala Ovçuluq Teserrüfatının ərazisində keçirilən reyd zamanı qanunsuz ovla məşğul olan Səudiyyə Ərəbistanı vətəndaşları Alsedais Abdullah İbrahim, Al-jumah Fahad Abdullah və Almarzoog Abdulaziz Marzouq saxlanılırlar onlardan 3 ov silahı və 6 patron götürürlər. Qanunvericiliyin tətbiqrələrinə uyğun olaraq sənədləşmə aparılıb və onlarının her biri 2 min manat məbleğində cərimə ediliblər. Qanunsuz ov edən Səudiyyə Ərəbistanı vətəndaşlarının ölkə ərazisindən məcburi qaydada çıxarılması ilə əlaqədar Dövlət Migrasiya Xidmətinə müraciət olunacaq.

Qobustan rayonunda “700 min ağac əkək” kampaniyası çərçivəsində növbəti aksiya keçirilib

Yeni Azərbaycan Partiyası Qobustan rayon təşkilatı Qobustan Meşə Mühafizəsi və Bərpası Müəssisəsi ilə birlikdə partyanın yaranmasının 25 illik yubileyi münasibətində “700 min ağac əkək” kampaniyası çərçivəsində keçirilən aksiyada Cəngi kəndi ərazisində 0,5 ha sahədə 350 ədəd badam təngi ekilmişdir. Bu kampaniyada təbietin və ekoloji mühitin mühofəzəsi, biomüxtəlifliyin qorunması istiqamətində çoxsaylı tədbirlər və layihələr heyata keçirilir. Dövlət başçısı İlham Əliyevin diqqət ayırdığı sahələrdən biri kimi, yaşlılıq sahələrinin genişləndirilməsi Qobustan rayonunda da uğurla həyata keçirilir. Ağacəkmə kampaniyasında YAP Qobustan rayon təşkilatının sədri Füzuli Güleliyev, təşkilatın əməkdaşları, Yeni Azərbaycan Partiyasının fevalları, gənclər, Cəngi kənd tam orta məktəbinin müəllim və şagirdləri iştirak ediblər.

Qeyd edək ki, Qobustan rayonunda “Hərəyə bir ağac əkək” kampaniyası, tədbirlər planına uyğun olaraq, davam etdiriləcək.

ZÜMRÜD

Bakı Ali Neft Məktəbinin Layihə İdarəetmə Məktəbinin yeni qrupu açılıb

Bakı Ali Neft Məktəbinin (BANM), İngiltərinin “Twenty-Eighty Strategy Execution” (STRATEX) şirkətinin birgə təşkilatçılığı, BP və onun tərəfdarlarının dəstəyi ilə həyata keçirilən, ABŞ-in Corc Vaşington universitetinin magistr programı əsasında hazırlanmış Layihə İdarəetmə Məktəbinin (SPM) növbəti - “M2” qrupunun təqdimat və açılış mərasimi keçirilib. BANM-dən AZERTAC-a bildirilər ki, açılış mərasimine Bakı məktəbinin rektoru Elmar Qasımov, BP-nin Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiye regionunda əlaqələr, xarici işlər və strategiya üzrə vitse-prezidenti Bəxtiyar Aslanbəyli, “M2” qrupunun iştirakçıları qatılıblar.

BANM-in yeni kampusunda keçirilən tədbirdə rektor E.Qasımov bu magistratura programının teşkil və tədris olunmasını ali məktəbin uğurlarından biri hesab etdiyini deyib. Yeni çağırışların və yanaşmaların tətbiq edildiyi müasir dövrdə layihələrin idarə olunması bacarıqlarının əhəmiyyətindən söz açan rektor bildirib ki, Layihə İdarəetmə Məktəbinin təlimləri bu istiqamətdə menecerlərin hazırlanmasına mühüm rol oynayır. E.Qasımov yeni qrupun iştirakçıları ile tanış olub, onları təlimlərə qatılmaları münasibətlə təbrik edib, uğurlar arzulayıb. B.Aslanbəyli layihənin uğurla davam etməsindən məmənənləğunu bildirib. Layihələrin idarə olunması sahəsinin xüsusi inkişafından danışan Bəxtiyar Aslanbəyli, SPM-in hər yeni qrupunda BP şirkətinin əməkdaşlarının iştirak etdiklərini söyləyib. BP-nin vitse-prezidenti deyib ki, əməkdaşlar programı bitirdikdən sonra çalışıqları müxtəlif sahələrə uyğun olaraq layihə idarəetmə biliklərini uğurla tətbiq edə bilirlər və bu da işdə yüksək səmərəlik və keyfiyyətə nail olmağa kömək göstərir. Təlimlərin yüksək səviyyədə keçirilməsi üçün görülən işləri yüksək dəyərləndirən B.Aslanbəyli BANM-in rəhbərliyinə və kollektivinə təşəkkür edib, təlim iştirakçılarına uğurlar arzulayıb.

Layihə İdarəetmə Məktəbinin yeni - “M2” qrupunun iştirakçıları sırasına “Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi” QSC, “Azərsu” ASC, BP, SOCAR, “Gate Bakı”, “Aztexnika”, Bakı Şəhər Halqası kimi şirkətlərin əməkdaşları daxildir. SPM programı 2011-ci ilde BP və onun partnərləri tərəfindən layihələrin beynəlxalq standartlar əsasında idarə olunması ilə bağlı yerli tələbi ödemək məqsədilə təsis edilib. Program yeddi moduldan ibarətdir və yekunda programı uğurla bitirənlər ABŞ-in Corc Vaşington Universitetinin magistr sertifikatını elde edirlər.

İnşaat sahəsində birgə işləməyi və edib. O, Süleyman Kayıkçıoğlu məxsus “INSMARK” şirkəti tərəfindən qeyd olunan doqquz əcnəbiyə iş və müvəqqəti yaşama icazəsi alınmasını təşkil edib. Bundan sonra müxtəlif yollarla həmin şəxslər üçün Avropa ölkələrinə viza almağa cəhd göstərib. Lakin DMX tərəfindən əcnəbilərin faktiki olaraq “INSMARK” şirkətində işləmədikləri aşkarlanıb. Onların yalan məlumat verməklə iş və müvəqqəti yaşama icazələri alındıqları müəyyənləşdirilib. Bununla da, əcnəbilərə verilmiş vəsiqələr ləğv olunub. Azərbaycan Respublikasında müvafiq yaşama icazələri ləğv edilmiş əcnəbilər Kənan Durmuşun təkidi ilə Avropaya göndəriləcəklərinə inanaraq, müxtəlif ünvanlarda gizlənməklə Azərbaycanı tərk etməkdən boyun qaçırlar. Lakin keçirilmiş tədbirlər nəticəsində həmin əcnəbilər saxlanılıb. Saxlanılan digər əcnəbilərdən, ölkəyə gəlmış bir Türkiye vətəndaşı, dörd Hindistan vətəndaşı və yeddi Pakistan vətəndaşı, bir Türkmenistan vətəndaşının ölkə ərazisində olma və yaşama qaydalarını pozduqları müəyyənləşdirilib. Həmin əcnəbilərin qanunsuz əməlləri tam sübuta yetirilib və faktlar təsdiqini tapıb. DMX qanunsuz miqrasiyaya qarşı mübarizə tədbirlərini davam etdirilir.

Dövlət Miqrasiya Xidməti tərəfindən 22 qanunsuz miqrant saxlanılıb

Son həftə ərzində Dövlət Miqrasiya Xidməti (DMX) tərəfindən qanunsuz miqrasiyaya qarşı keçirilmiş tədbirlər zamanı on nəfər Türkiye Respublikası, yeddi nəfər Pakistan İslam Respublikası, dörd nəfər Hindistan Respublikası və bir nəfər Türkmenistan vətəndaşı olmaqla, ümumiyyətən 22 əcnəbi saxlanılıb. DMX-dən AZERTAC-a bildirilər ki, araşdırma zamanı ölkədə qanunsuz yaşadıqları üçün Xidmət tərəfindən saxlanılmış doqquz nəfər Türkiye vətəndaşının külli miqdarda pul qarşılığında Avropaya göndəriləmək məqsədilə Türkiyədə yaşayan Kənan Durmuş tərəfindən Azərbaycana getirildikləri melum olub.

Kənan Durmuş Azərbaycanda yaşayan iş adamı Süleyman Kayıkçıoğlu əcnəbiyə iş və müvəqqəti yaşama icazəsi alınmasını təşkil edib. Bundan sonra müxtəlif yollarla həmin şəxslər üçün Avropa ölkələrinə viza almağa cəhd göstərib. Lakin DMX tərəfindən əcnəbilərin faktiki olaraq “INSMARK” şirkətində işləmədikləri aşkarlanıb. Onların yalan məlumat verməklə iş və müvəqqəti yaşama icazələri alındıqları müəyyənləşdirilib. Bununla da, əcnəbilərə verilmiş vəsiqələr ləğv edilmiş əcnəbilər Kənan Durmuşun təkidi ilə Avropaya göndəriləcəklərinə inanaraq, müxtəlif ünvanlarda gizlənməklə Azərbaycanı tərk etməkdən boyun qaçırlar. Lakin keçirilmiş tədbirlər nəticəsində həmin əcnəbilər saxlanılıb. Saxlanılan digər əcnəbilərdən, ölkəyə gəlmış bir Türkiye vətəndaşı, dörd Hindistan vətəndaşı və yeddi Pakistan vətəndaşı, bir Türkmenistan vətəndaşının ölkə ərazisində olma və yaşama qaydalarını pozduqları müəyyənləşdirilib. Həmin əcnəbilərin qanunsuz əməlləri tam sübuta yetirilib və faktlar təsdiqini tapıb. DMX qanunsuz miqrasiyaya qarşı mübarizə tədbirlərini davam etdirilir.

İsa Həbibbəyli: “AXC-nin 100 illiyinin qeyd olunması ölkəmizdə azərbaycançılıq təfəkkürünün möhkəmlənməsinə xidmət edəcək”

Azərbaycan Prezidentinin “Azərbaycan Xalq Cumhuriyyətinin 100 illik yubileyi haqqında” Sərəncamı və 2018-ci ilin “Azərbaycan Xalq Cumhuriyyəti İli” elan olunması tarixi əhəmiyyət kəsb edir. Bu fikri AMEA-nın vitse-prezidenti, akademik Isa Həbibbəyli deyib. İ.Həbibbəyli bildirib ki, hər iki əlamətdar hadisə ilə bağlı AMEA-nın Tədbirlər Planı hazırlanır. Onun sözlərinə görə, artıq AMEA-nın Tarix və İqtisadiyyat institutlarının təşkilatçılığı ilə AXC-nin 100 illiyine həsr olmuş konfranslar keçirilib. Türkiyə, Gürcüstan və Fransada da bir sıra tədbirlərin keçirilməsi planlaşdırılır.

“AXC-nin 100 illiyi ilə əlaqədar Astanadakı Beynəlxalq Türk Akademiyası tərəfindən məqalələr toplusu dərc olunacaq. Topluda azərbaycanlı alimlər yanaşı, Türkiyə, Qazaxıstan və Qırğızistandan olan mütəxəssislərin də məqalələri yer alacaq. Ümumilikdə, AXC-nin 100 illiyinin qeyd olunması ölkəmizdə azərbaycançılıq təfəkkürünün möhkəmlənməsinə və zənginləşdirilməsinə, həmçinin gelecek nesillərin müstəqil dövlətçilik ideyaları əsasında təbiyə edilmələrinə xidmət göstərəcək”-deyə, akademik vurğulayıb.

Hadi Rəcəbli: “Prezident İlham Əliyevin siyasetinin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşının mənafəyi dayanır”

Ötən il şaxələndirmə siyasetinin yaxşı neticələr vermesi, ölkənin iqtisadi gücünün artması, maliyyə imkanlarının genişlənməsi öz növbəsində sosial sferanın adekvat şəkildə diqqət mərkəzində saxlanılması təmin edib”. Bu fikri Milli Məclisin Əmək və sosial siyaset komitəsinin sədri Hadi Rəcəbli deyib. H.Rəcəbli bildirib ki, son illərdə beynəlxalq miqyasda ayrı-ayrı ölkələr qlobal iqtisadi böhranın mənfi şoklarının nəticəsində özələrinin sosial siyasetinin ardıcılılığını təmin edə bilmirlər və sosial layihələri ixtisara salınır. Bir sıra dövlətlər isə getdikcə azalan gəlirləri fonunda xərclərini qarşılıya bilmədiklərinə görə hətta pensiyaları, əmək haqlarını belə azaltmaq məcburiyyətində qalıblar. “Amma Azərbaycanın mənzərəsi tamamilə fərqlidir. Ölkəmizdə Prezident İlham Əliyevin siyasetinin mərkəzində məhz Azərbaycan vətəndaşının mənafəyi dayanır. Ölkəmiz artıq tarixə dönen 2017-ci ildə də öz enənəsinə sadıq qalıb. Belə ki, ötən il qlobal miqyasda ciddi çətinliklər müşahidə edilməsinə baxmayaraq, respublikamızda dövlət siyasetində sosial sahənin prioritəti təmin edilib və ölkəmiz insanların həyat şəraitinin yaxşılaşmasına yönələn bir sıra yeni təşəbbüslerlə çıxış edib”-deyə, komitə sədri vurğulayıb.

Sevinc Hüseynova: “Dövlət siyasetində sosial sferanın prioritətliyi tam təmin edilib”

Azərbaycan 2017-ci ildə dövlət siyasetində sosial sferanın prioritətliyini tam təmin edib”. Bu fikri Milli Məclisin deputati Sevinc Hüseynova deyib. S.Hüseynova bildirib ki, 2017-ci ildə sosial sahənin prioritət qaydada maliyyələşdirilməsi məqsədilə 5 milyard 52 milyon manat və ya dövlət bütçəsi xərclərinin 28,7 faizi həcmində vəsait yönəldilib. İl ərzində ölkədə bir sıra istiqamətlərdə sosial xərclər məqsədli şəkildə artırılıb. “O cümlədən ümumtehsil məktəblərində çalışan müəllimlərin bilik və bacarıqlarının diaqnostik qiymətləndirilməsi yolu ilə əmək haqlarının əhəmiyyətli dərecədə artırılması təmin edilir. Bu istiqamətdə 2014-cü ildən başlanılmış işlər ötən il uğurla davam etdirilib və dövlət bütçəsindən 164 milyon manat vəsaitin yönəldilməsi ilə dəstəklənib. 2018-ci il yanvarın 1-i vəziyyətinə 140 min müəllimin bilik və bacarıqlarının qiymətləndirilməsi başa çatdırılıb ki, bunun da 41 min nəfərdən çoxu 2017-ci ilin payına düşür. Ötən il ölkəmizdə səhiyyə sahəsində ciddi isləhatlara start verilməsi ilə əlamətdar olub. Respublikamızda səhiyyə sisteminin idarə olunmasının təkmilləşdirilməsi və əhaliyə göstərilən tibbi xidmətlərin keyfiyyətinin dəha da yüksəldilməsi məqsədilə Mingeçevir şəhərinin və Yevlax rayonunun inzibati ərazi lərinde 1800-dən çox müayinə, müalicə, diaqnostika, cərrahiyyə əməliyyatı və digər tibbi xidmətləri özündə birləşdirən icbari tibbi siyortanın tətbiqinə başlanılıb”- deyə, deputat qeyd edib.

30 yanvar 2018-ci il

Müxalifət məğlubiyyətdən yaxa qurtara bilməyəcək

Inkişaf etmiş ölkələrin təcrübəsinə nəzər salsaq, görərik ki, hakimiyyətə müxalifət qüvvələrinin fəaliyyəti ölkənin inkişafına, tərəqqisinə və mövcud problemlərin həllinə xidmət edir. Sivil qaydada mübarizə aparan müxalifətin fəaliyyəti heç də tənqid, təhqir və aqressiv yanaşma ilə, yaxud hər seçkiqabağı qəflət yuxusundan ayılıb blok yaratmaq, qurumlar icad etməklə müşayiət olunmur. Əksinə, hakimiyyət qüvvələri ilə daim təmasda olan müxalifət, mütemadi olaraq, alternativ təkliflər və tədbirlərlə xalqın diqqətini cəlb edir. Müxalifətdə təmsil olunanlar, ölkədə daha səmərəli islahatların aparılması, xalqın rifahi, sosial durumunun yaxşılaşdırılması, siyasi, iqtisadi, mədəni, hərbi və sair sahələrdə nailiyyətlərin əldə edilməsi istiqamətində yeni təklif və tədbirlərlə çıxış edir, bununla da, özünün konsepsiyasını təqdim edir.

Kor tutduğun buraxmadığı kimi, sona qədər müxalifət bu yanlış yolla gedir

Azerbaycanda isə, vəziyyət tamam başqadır desək, fikrimizi tam ifadə edə bilmərik. Ölkəmizdə müxalifətin durumu acınacaqlı, kadr potensialı yox dərəcəsində, fəaliyyəti də anormaldır. Ona görə anormaldır ki, daim yanlış istiqamətdə fəaliyyət metodu seçilir və kor tutduğun buraxmadığı kimi, bu gün de yanlış yolla gedilir. Elə yanlışlıq səbəbindən də, hər dəfə məğlubiyyətə üzləşir, amma hələ də bir nəticə çıxarılmır. Hər seckidən sonra komaya düşən müxalifət növbəti dəfə seckidən sində ayrılr və aktiv fəaliyyətə başlayır. Doğru, sivil yox, məhər yanlış da olsa, aktiv fəaliyyət. Bir tərəfdən "vahid namızəd" dən dəm vurur, digər tərəfdən də, parçalanmış qurumları bir də parçalayır və tamamilə çılxılaşır.

Cari ilin oktyabrında keçirilməsi nəzərdə tutulan prezident seckiləri yanlışlıqca, bu dırnaqarası aktiv fəaliyyət yenə de özünü bürüze verir və yeni-yeni planlar, ssenarilər ortaya atılır və hələ də yanlışlıq hökm sürür. Müsavat başqanı Arif Hacılı indi də yeni bir blok sevdasına düşüb. Bu planı bərədə Pənah Hüseyini də xəbərdar edib. Axi, o, müxalifətin texnoloqu hesab edilir və bütün yeni yaradılmış qurumlar və blokların ideya müəllifi kimi müxalifət məşhurudur. Bir də A.Hacılı yeni blok yaradılması fikrini P.Hüseynə demeyib, kimə deməli idi? Hüseyn Hacılinin rəhbərlik etdiyi partianın, onun divanının mötəbər, sayılıb- seçilən, hətta Müsavatın üzvlərinin bir çoxunun əldə ede bilmədiyi imkan sahibidir. Yığıncaqların daimi iştirakçısi, səlahiyyətli qonağıdır. Həm də təcrübə göstərir ki, öten əsrin 90-cı illərdən bu vaxta kimi, nə qədər qurum yaradılıb, hamısında P.Hüseynin barmağı olub və bu dəfə də istisna olacağı mümkünsüzdür.

Müsavat başqanı da, digərləri kimi, məğlubiyyətə, bu dəfəki seckidə de acınacaqlı sonluqla qarşılaşaqlarını çox yaxşı başa düşür. Onun bu seckidə, uğur qazanmaq şansı olmadığı ki-

mi, heç iddiası da yoxdur. Hacılı başqan kimi xırda bir partianın öhdəsinə gələ bilmirsə, dövlət başçısı vəzifəsini heç ağlına belə gətirmir və bilir ki, bu onun girdiyi kol deyil. Doğrusu, bunu bütün müxalifət düssərgəsi də bili ki, aralarında elə biri yoxdur və nəinki prezident kürsüsü, heç seckilərdə namızəd olaraq mübarizəyə qoşulacaq kimse tapılmır.

Müsavat başqanı çıxış yolunu blok yaratmaqdə görür və bunu mübarizə metodu hesab edir

Seçkiqabağı normal, sivil fəaliyyət əvzinə, yenə de ağlasılmaz təklif və ssenarilərlə çıxış edənlər, blok həvəsində düşübərlər. Müsavat başqanı çıxış yolunu blok yaratmaqdə görür və bu, onun düşüncəsinə görə mübarizə metodu hesab olunur. Maraqlıdır, bu ünsürlər mübarizə dedikdə, ya küçə və meydandarda hay-kük salmaq başa düşür, ya da yeni qurum yaratmaq. Əvvələ, kükçələrə toplaşan 10-15 nəfər bu biçarələrə nə kimi uğuru təmin edə bilər, bunu dərk etməkdə çətinlik çəkirlər və anlaşılmışlar ki, öten əsrin 90-cı illərdə gördükleri bir daha təkrar olunmayaçaq. Çünkü imperiya əsəratində xilas olmaq üçün sosial sıfər də var idi, bu nə reallaşdırmaq üçün meydanlara axışan on minlərlə insanlar da... Amma indi belə bir sosial sıfər yoxdur və möcüzələrə inanmaq sadəlövhükdür. Diger tərəfdən, blok və qurum yaratmaqla iş bitmir. Heç bir qurum, "şura" ya Ə.Kərimlini, ya İ.Qəmbəri, ya da digər bir müxalifətçinin qolundan tutub, seckidə qabağa salan deyil. Heç biri başa düşmür ki, seckilərdə uğur qazanmağa gedən yol faydalı əməli fəaliyyətdən keçir. Müxalifət düssərgəsini budəfəki acınacaqlı məğlubiyyətdən də nə kükçələre yiğişənlər, nə də yaratdıqları bloklar xilas edə bilməyəcək.

A.Hacılinin yaratmaq istədiyi blokda hələ kimlərin təmsil olunacağı barədə fikir irəli sürmək, bir sözə, proqnozlaşdırmaq doğru olmaz. Çünkü hadisələrin gedisi bunu diqət edə bilər. Məsə-

lən, Ə.Kərimli heç də Hacılının yaratmaq istədiyi bloka qoşulmaq həvəsində ola bilmez. Çünkü "Milli Şura"da nəzarət mexanizmi, riçaq onun əlindədir və Cəmil Həsənlinin sədrliyinin formal olduğunu nəzəre alsaq, bu "şura"nın sədrinin əslində, elə Kərimli olduğunu qənaətinə gelinir. Belə olan halda, illərlə mövcud olan bir "şura" sədrinin tamamilə yeni yaradılacaq bloka qoşulacağı inandırıcı görünmür. Amma nəzəre alsaq ki, AXCP sədri xarici dairələrin elində bir marionetdir və maddi mənəvi dəstek, siyasi dividend müqabilində onların sıfərini yerine yetirir və əger "buyruq sahibləri" bir gün Kərimliye yeni yaradılacaq bloka qoşulmaq emri verərsə, onun başqa yolu qalmayacaq.

Müxalifət acınacaqlı məğlubiyyətdən yaxa qurtara bilməyəcək

Lakin Hacılının seckidə barədə düşünməyə ne marağı var, nə də bu seckilərdən bir payı. Müsavatda bir neçə müavini tabeçiliyində saxlaya bilməyen, idarəetməni itirən, Tofiq Yaqublu, Alya Yaqublu, Yadigar Sadıqov kimi yeterince rəqibi olan başqan indi başqa həvəsə, öz postunu və özünü qorumaq fikrindədir. O, nə Kərimlinin, nə də İ.Qəmbərin namızədliyi hayındadır. Ola bilsin İ.Qəmbər bir figur kimi, onu oyuna salmaqdə öz namızədləyini, Kərimli isə onunla görüşüb, müəyyən razılıqlar almasına fikirleşir, biçarəni yalnız öz dürümü və yenidən başqan olaraq qalması düşündür. Necə deyərlər, keçi can hayatı, qəssab piyaxtarır. A.Hacılı hər kəsin maraqlarına xidmət etdiyini nümayiş etdirmək, sadəcə olaraq, siyasi səhnədə qalmaq, lazım gəldikdə, hər kəsin dəstəyini qazanmaq və may ayında keçirilməsi nəzərdə tutulan qurultayda da başqan kimi təsdiq olunmasına xal qazanmaq fikrindədir.

Müxalifət düssərgəsində təmsil olunanların ən kiçik ictimai vəzifə, ən xırda məqamlar üçün nə oyunlardan çıxdığı yenilik deyil, simaları bu xalqa çoxdan bəlliidir. Elə buna görə də, onların hər blok oyunu "şura" tapmacalarına ictimaiyyət fikir belə vermir. Ola bilsin ki, bu blokların adlarında müəyyən deyişikliklər ola bilər, amma oyuncuları eynidir, ssenari fərqlənmirsə, səbəb də bəlli olur nəticə də. Nəticə isə, ondan ibarətdir ki, öz anormal, qeyri-sivil fəaliyyətləri, blok, "şura", qurum oyunları ilə yenə də məğlubiyyətdən və acınacaqlı sonluqdan yaxa qurtara bilməyəcəklər.

Inam HACIYEV

Külli miqdarda narkotik vasitə qanunsuz dövriyyədən çıxarıllib

Ötən gün polis əməkdaşları tərəfindən narkotiklərə qarşı keçirilən tədbirlər nəticəsində külli miqdarda narkotik vasitə qanunsuz dövriyyədən çıxarıllib. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZERTAC-a bildirilər ki, Yasamal Rayon Polis İdarəsinin 26-ci Polis Bölümü əməkdaşları tərəfindən narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsində şübhəli bilinən qadın saxlanılıb. Araşdırmaclarla onun Bakı şəhər sakini, əvvəller məhkum olmuş Səkinə Əliyeva olduğu məlum olub. Başış zamanı ondan heroin götürülüb.

Əməliyyat yolu ilə onun narkotik vasitəni əldə etdiyi mənbə də müəyyən edilib. Davam etdirilən tədbirlərle heroini ona satmaqdə şübhəli bilinən, əvvəller məhkum olmuş Hüseyin Məmmədzadə də saxlanılıb. Ondan 0,288 qram, evinə baxış zamanı isə əlavə olaraq 1 kilogram 170 qram heroin aşkarlanıb. Nəqliyatda Baş Polis İdarəsi əməkdaşlarının keçirdikləri əməliyyat tədbirləri nəticəsində isə Lənkəran şəhər sakini, əvvəller məhkum olmuş İlham Cəfərov Bakı Dəmir Yolu Vağzalında saxlanılıb. Baxış zamanı ondan 400 qram marijuana aşkar edilib. Qeyd olunan faktlərlə bağlı cinayət işləri başlanılıb. Saxlanılan şəxslər maddi sübutlarla birgə istintaqa təhvil verilib.

Bəə-də 4 mindən çox dron qeydə alınıb

Birleşmiş Əmirliliklərinin Baş Mülki Aviasiya idarəesi "Şəhər məsuliyyət daşıyır" məlumatlandırma kampaniyası çərçivəsində 4100 dron qeydə alınıb. AZERTAC yerli KİV-lərə istinadla xəbər verir ki, kampaniya pilotsuz uçuş aparatlarından icazəsiz istifadə hallarının 50 min dirhem (13,7 min dollar) məbləğində cəzalandırılacağı barədə bu aparatların sahiblərini məlumatlandırma məqsədi daşıyıb. Bəə-də Daxili İşlər Nazirliyindən bildirilər ki, aeroportların 5 kilometr radiusunda, idman qurğuları üzərində və əhalinin six yaşadığı məhəllələrdə dronlardan istifadə qadağan edilib. Bildirilir ki, məlumatlandırma kampaniyası start götürən vaxtdan pilotsuz uçuş aparatlarından istifadə ilə bağlı pozuntu halları bir neçə dəfə azalıb.

Abşeron rayonunda avtomobilərdən oğurluq edən şəxs tutulub

Abşeron Rayon Polis İdarəsinin əməkdaşları narkotik vasitələrin qanunsuz dövriyyəsində şübhəli bilinən Hökməli qəsəbə sakini, əvvəller məhkum olmuş Əmrulla İsmayılovu saxlayıblar.

Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZERTAC-a bildirilər ki, həmin şəxsin üzərinə baxış zamanı heroin aşkar edilib. Onunla bağlı aparılan əməliyyat tədbirləri ilə Ə.İsmayılovun digər cinayətlərinin də üstü açılıb. Onun öten ilin sentyabrından cari il yanvarın 25-dek olan müddətdə rayon ərazisində 10 avtomobilən məqnitofon və akkumulyator uğurladığı da müəyyən edilib. Faktlarla bağlı cinayət işi başlanılıb.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasında sosial, iqtisadi və mədəni hüquqların təsbit olunması

Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası sosial təminat sahəsində dövlət pensiyası və sosial müavinətlər nəzərdə tutur, könüllü sosial siyortanı, sosial təminatın əlavə formalarının və xeyriyyəciliyin inkişafını həvəsləndirir. Konstitusiyanın 38-ci maddəsinin görə, hər kəs qanunla müəyyən edilmiş yeni yaş həddinə çatdıqda, xəstəliyinə, əlliyyinə, ailə başçısını, əmək qabiliyyətini itirdiyinə, işsizliyə görə və qanunla nəzərdə tutulmuş digər hallarda sosial təminat hüququna malikdir. Dövlət xeyriyyəcilik fəaliyyətinin, könüllü sosial siyortanı və sosial təminatın başqa növlərinin inkişaf üçün imkanlar yaradır.

Bələliklə, konstitusiyada sosial hüquqlara yeni yanaşma təsbit olunur. Birincisi, bu yanaşma ondan ibarətdir ki, cəmiyyətdə zəruri şəraitlər, həm maddi, həm də digər, o cümlədən, hüquqi əsaslar yaradılsın, bu şəraitlər isə, cəmiyyətin özünü və onun üzvlərinin iştirakı ilə layiqli həyat tərziinə təmin edilməsinə səbəb olmalıdır. İkincisi, dövlət differential yanaşma tətbiq edir: cəmiyyət üzvlərinin əksəriyyəti üçün onların təşəbbüsü və enerjisinin inkişafı üçün zəmin yaradır, onlardan ədalət naminə şəxsi feallıq gözləyərək, bununla belə, dövlət əhalinin sosial baxım-dan zəif müdafiə olunan təbəqələrini dəstəkləmək qayğısını, bilavasitə öz üzərinə götürür. Üçüncüsü, sosial hüquqlara təkcə dövlət vəsaitləri hesabına deyil, həm də xeyriyyə fondları və şəxsi biznesin, həmcinin, öz vəsaitlərinin bir hissəsini pensiya və tibbi təminata, təhsil və digər sosial sahələrə sərf etməye qadir olan adamların vəsaitini celb etmək yolu ilə təminat verilir.

Təhsil sahəsində Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası hər bir vətəndaşın təhsil almaq hüququnu təsbit edir. Dövlət pulsuz icbari ümumi orta təhsil almaq hüququnu təmin edir, təhsil sisteminə nəzarət edir və maddi vəziyyətdən asılı olmayıaraq, istedadlı şəxslərin təhsilini davam etdirməsinə zəmanət verir və minimum təhsil standartlarını müəyyən edir.

Konstitusiyanın 41-ci maddəsi hər kəsin sağlamlığını qorumaq və tibbi yardım almaq hüququnu təsbit edir. Həmin maddənin ikinci bəndində isə, göstərilir ki, dövlət müxtəlif mülkiyyət növləri əsasında fealiyyət göstəren səhiyyənin bütün növlərinin itkişafı üçün zəruri tədbirlər görür, sanitariya - epidemiologiya sağlamlığına təminat verir, tibbi siyortanın müxtəlif növleri üçün imkanlar yaradır.

Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasında insan və vətəndaşın sosial sahədə təsbit olunmuş hüquqları dövlətin sosial siy-

satının vəzifeləri kimi, birincisi, insanın layiqli həyatını və azad inkişafını təmin edən şəraitin yaradılması, ikincisi isə, əhalinin sosial cəhətdən zəif, az müdafiə olunan təbəqələrinin, ailənin, analığın, atalığın və uşaqlığın, ailə və qoca vətəndaşların dəstəklənməsi vəzifələrini müəyyən etməyə imkan verir. Konstitusiyanın 34-cü maddəsinə müvafiq olaraq ailə dövlətin himayəsindədir, analıq, atalıq, uşaqlıq qanunla mühafizə olunur və dövlət çoxuşaqlı ailələrə yardım göstərir. Uşaqlara qayğı göstermək və onları tərbiyə etmək valideynlərin hem hüququ, hem də borcudur. Həmcinin, valideynlərə hörmət etmək və onların qayğısına qalmış uşaqların borcudur. Sosial müdafiə təminatları kimi xüsusi xidmətlər sisteminin inkişaf etdirilməsi, dövlət pensiyalarının, müavinətlərin və digər təminatların müəyyən olunması nəzərdə tutulur. Dövlətin cəmiyyətdə qəbul olunmuş standartlara cavab verən ünvanlı sosial siyasetin həyata keçirilməsi üçün təsirli vəsaitlərdən istifadə etmək imkanları vardır.

Bələliklə, Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasında aşağıdakı iqtisadi, sosial və mədəni hüquqlar təsbit olunur:

- mülkiyyət hüququ;
- azad sahibkarlıq hüququ;
- əqli mülkiyyət hüququ;
- əmək hüququ;
- tətil hüququ;
- istirahət hüququ;

hüquqlarının və azadlıqlarının üstünlüyü və ölkə ərazisində birbaşa qüvvəsini elan etməklə, onların təmin olunmasını Azərbaycan dövlətinin ali məqsədi olduğunu bəyan etməklə, konstitusiya müəyyən edir ki, mehz dövlət her kəsin hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinə təminat verir və bu müdafiənin məhkəmə orqanlarında həyata keçirilməsinə imkanlar yaradır. Bu baxımdan, ölkəmizdə Azərbaycan Respublikasının sabiq Prezidenti, böyük dövlət xadımı Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə 24 avqust 2002-ci il tarixdə keçirilmiş referendumun nəticələrinə əsasən bu sahədə edilmiş dəyişikliklər xüsusi əhemmiliyət kəsb edir.

Bütün bunlarla yanaşı, konstitusiyanın müddeələrinə müvafiq olaraq, insan və vətəndaşın hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinə ümumi dövlət təminatına insan hüquq və azadlıqlarının prioritəti, konstitusiyanın və qanunların alılıyini, hakimiyətlərin bölgüsü principinə əsaslanan demokratik-hüquqi dövlətçilik təsisatları sisteminin formalşdırılmasını, insan hüquqlarının müdafiəsinin hüquqi əsaslarının yaradılmasını, bu sahədə milli təsisatların (insan hüquqları üzrə müvəkkil) yaradılmasını, insan hüquqlarına dair bəynelxalq sazişlərə qoşularaq, bu sahədə öhdəliklərin yerinə yetirilməsini, vətəndaş cəmiyyətinin təsisatlarının və ölkədə insan hüquqlarının müdafiəsi hərəkatının inkişaf

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasında insan hüquq və azadlıqları tam həcmidə təsbit olunur. Azərbaycan Konstitusiyasının maddələrini insan hüquqları sahəsində əsas beynəlxalq hüquqi sənədlərin müddəaları ilə müqayisə edərək, qeyd etmək olar ki, onların təkcə ümumi yanaşmaları deyil, həm də konkret normalarında oxşarlıq vardır. Bu da, əlbəttə, təsadüfi deyildir.

- mənzil hüququ;

- mənzil toxunulmazlığı hüququ;

- sosial təminat hüququ;

- sağlam ətraf mühitdə yaşamaq hüququ;

- nikah hüququ;

- mədəniyyət hüququ;

- təhsil hüququ;

- yaradıcılıq azadlığı və s.

Təhlillər əsasında qeyd etmək olar ki, əgər Konstitusiyada təsbit olunmuş siyasi hüquqların əksəriyyəti yalnız vətəndaşlara aid edilsə, şəxsi və sosial-iqtisadi hüquqların bir çoxu Azərbaycan ərazisində olan şəxslərin hüquqları kimi təsbit edilir.

Konstitusiyaya görə, insan və vətəndaş hüquqları və azadlıqları Azərbaycan Respublikasının ərazisində birbaşa qüvvədədir və onların pozulması ilə əlaqədar mübahisələri məhkəmələr həll edir. Bələliklə də, bu müterəqqi müdəətə, təsadüfi deyildir. Azərbaycanda insanların konstitution statusunu müəyyən edən prinsiplər mühüm beynəlxalq sənədlərdə təsbit olunmuş normaların ümumdünya sə-

etdirilməsini və s. aid etmək olar.

Bələliklə, qəbul olunmuş konstitusiya normalarının, demək olar ki, üçdə biri insan və vətəndaş hüquqları və azadlıqlarına, onların əsas prinsiplərinə, müdafiəsinə və dövlət təminatına həsr edilmişdir ki, bu isə, cəmiyyətimizdə insan və vətəndaşların hüquq və azadlıqlarının təsbit edilməsi, onların təminatı və müdafiəsinin təcəssümü kimi qiymətləndirilməlidir.

Bütövlükdə, Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasında insan hüquq və azadlıqları tam həcmidə təsbit olunur. Azərbaycan Konstitusiyasının maddələrini insan hüquqları sahəsində əsas beynəlxalq hüquqi sənədlərin müddəaları ilə müqayisə edərək, qeyd etmək olar ki, onların təkcə ümumi yanaşmaları deyil, həm də konkret normalarında oxşarlıq vardır. Bu da, əlbəttə, təsadüfi deyildir. Azərbaycanda insanların konstitution statusunu müəyyən edən prinsiplər mühüm beynəlxalq sənədlərdə təsbit edilməsi bu prinsiplərə təminat veriləcəyinin ifadəsidir.

Azərbaycan Respublikasında insan hüquq və azadlıqlarının səmərəli təminat edilməsinin konstitution əsasları Azərbaycanın insanların hüquqlarının və əsas azadlıqlarının müdafiəsi haqqında Avropa konvensiyasına qoşulmasından

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütłəvi İnformasiya Vəsítələrinin İnkışafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

*Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti
yanında Kütłəvi İnformasiya Vəsítələrinin
İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə
dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının
müsəffəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət
səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi
fəallığının artırılması" istiqaməti
çərçivəsində hazırlanıb*

ölkəmizdə məhkəmə İslahatlarının həyata keçirilməsindən irəli gelən, Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin fəaliyyətinin və seçki sisteminin tekmilləşdirilməsi ilə əlaqədar yeni müddeələrin konstitusiyada eks etdirilməsi zərurətdən ölkədə 24 avqust 2002-ci il tarixdə keçirilmiş ümumxalq səsvermesi-referendum nəticəsində, daha da tekmilləşdirilmişdir. Belə ki, referendum nəticəsində, konstitusiyada, ilk dəfə olaraq, Azərbaycan Respublikasının İnsan Hüquqları üzrə Müvəkkilinin (Ombudsmanın) namizədiyinin irəli sürüləməsi və seçiləməsi ilə bağlı müddeələr, həmcinin, hər kəsin onun hüquq və azadlıqlarını pozan qanunvericilik və icra hakimiyəti orqanlarının, bələdiyyələrin normativ aktlarından, məhkəmə aktlarından qanunla müəyyən edilmiş qaydada konstitusiyanın 130-cu maddəsinin III hissəsinin 1-7-ci bəndlərində göstərilən məsələlərin Azərbaycan Respublikasının Konstitusiya Məhkəməsinə pozulmuş insan hüquq və azadlıqlarının bərpə edilməsi məqsədile şikayət vermək hüququ təsbit edilmişdir. İkinci vəcib müddəə ondan ibarətdir ki, qanunla müəyyən edilmiş qaydada məhkəmələr insan hüquq və azadlıqlarının həyata keçirilməsi məsələləri ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının və qanunlarının şərh edilməsi haqqında Konstitusiya Məhkəməsinə müraciət edə bilərlər.

**Vahid ÖMƏROV,
falsəfa üzrə falsəfa doktoru**

30 yanvar 2018-ci il

Hüseyin Abdullayevi Rəsul Quliyevdən fərqləndirən cəhət nədir?

Müxlifet düşərgəsində anormal vəziyyət hökm sürür, ölkə daxilində pozucu açıqlamalar, təklif və ideyalarla kifayətlənməyən müxalif başbilənləri, xaricə öz tutan kimi, məntiqsiz davranışlarını burada davam etdirirlər. Sənki dövlətə və xalqa düşmən kəsiliblər. Dəfələrlə Müsavat başçanı Arif Hacılı, "Milli Şura"nın sədri Cəmil Həsənli, "MSDM"-in sədri İsa Qəmbər və digərləri, Azərbaycan sərhədlərini keçən kimi, erməni maraqlarına xidmət edən açıqlamalarla çıxış ediblər.

A.Hacılı, Almaniyada səfərdə olduğu zaman Müsavat partiyasının saxta vəsiqələrini verib, siyasi miqrant statusunun verilməsinə yardımçı olduğu şəxslərlə görüşündə Azərbaycanın milli və dövlətçilik maraqlarına zərər vuran çağırışlarla çıxış edib. Düzdür, bəzi vətənpərvər mövqeyi ilə seçilən azərbaycanlılar A.Hacılinin erməni dəyirmanına su tökməyə xidmət edən çağırışlarına etiraz edib, ona öz sərt münasibətləri göstəribler. Ancaq nə yaşıqlar ki, bu yarıtmaz məxlüq sərt münasibətlərdən nəticə çıxarmayıb. Yenə də, öz məkrili əməllərinə davam etdirib. Bu isə, onun müstəqil olmadığını və müəyyən göstərişlər aldığı göstərir.

Rəsul Quliyev dəyişməz ampluasındadır

Elezə da, "Gələcək Azərbaycan" partiyasının idarı Rəsul Quliyev və özüne bəstəkar adı qoyub, siyasi açıqlamalarla çıxış edən Hüseyin Abdullayev də mühacir həyatı yaşadıqları ölkələrdə dövlətimiz əleyhinə şər-böhtən xarakterli açıqlamalarla çıxış edib, bu

istiqamətdə fəaliyyət göstərməyi adı hala çeviriblər. Cəmiyyətdə şizofrenik xəstə kimi adı hallanan R.Quliyev uzun müddət susduqdan sonra, yenidən müəyyən anormal açıqlamalarla gündəmə gəlməyə çalışır. Bu ağılsız və başıbeləli siyasetçi iddia edir ki, 2018-ci il oktyabr ayında keçirilməsi nəzərdə tutulan prezident seçkilərində iştirak etmək niyyətindədir. Ancaq hansı program və sosial baza ilə iştirak edəcəyini açıqlamır. Digər tərəfdən, ABŞ-da olduğu halda, Azərbaycana necə və hansı formada geleceyini də demir. Bu isə, onun həle də xəyallar və xülyalar düşüncəsindən qurtulmadığını göstərir. Xatırlamaq lazımdır ki, 2005-ci ilde də R.Quliyev Azərbaycana gəlməyə cəhd göstərdi. Daha doğrusu, ABŞ-dan Azərbaycana gəlməyə istiqamət aldı, ancaq son dayanacaq yeri Bakı deyil, Kiyev oldu. O zaman da bu üzdnəriq siyasetçini Kiyev polisi saxlayıb, 3 gün damladı. Deyilənə görə, R.Quliyev 3 günün eziyyətini 3 il canından çıxara bilmədi. Qorxu ve teşviş bu biçağın canına ele bir vəlvələ salıbmış ki, müalicə ilə yanaşı, psixoloji dispanserden müayinədən də keçməkdən imtina etməmişdi. Bütün bunlardan sonra R.Quliyevin yenidən Azərbaycana gəlib prezident seçkilərində iştirak edəcəyini deməsi, çöhrələrdə təbəssüm yaradır, gülüşə və məsxərəyə səbəb olur.

i.ƏLİYEV

"Bəstəkar-müğənni" necə siyasetçi ola bilər?

Maraqlı məqamlardan biri də odur ki, Azərbaycanda prezent seçkilərinin keçirilməsi planlaşdırıldıqından, bəzi yerli və xarici qüvvələr bir qədər fəallaşıblar. Hər bir pozucu qrup müəyyən təxribatçı əməlləri ilə siyasi proseslər öz "təhfə"sini verməye çalışır. İlana zəher verənlərdən olan Hüseyin Abdullayev adı birisi də Avropada oturub, ölkəmiz əleyhinə təxribatçı iş aparandandır. Bu məxluqat Azərbaycan cəmiyyətində elə bir sima, elə bir şəxsiyyət yoxdur ki, onun haqqında ağız-göyçəlik etməsin və hədyanlar danışmasın. O da, R.Quliyev kimi pafoslu açıqlamalarla gündəmə gəlməyə çalışır. İddia edir ki, bu ilin oktyabr ayında keçirilecek prezident seçkilərində iştirak etmək fikrindədir. Hətta bu bəstəkar-müğənni donos xarakterli "müraciət"lə də çıxış edib. Müraciətin əsas hissəsinə Azərbaycanın tanınmış jurnalistlərini hədəf seçən bu məxluqat onlarla haqq-hesab çekcəyini də açıq şəkildə bildirməkdən çəkinmir. H.Abdullayevin kimliyi və tərcüməyi-hali haqqında yazmaq fikrindən uzağıq. Çünkü bu şəxsin deputat olduğu zaman hansı həngəməldən və əlləm-qəlləm oyunlardan çıxdığını hər kəs bilir. Başıqırıq "vor-zakon"ları vəsaitəsile insanlara hadə-qorxu gelib, onlardan pul almaq üçün reketçilik etdiyini də bilməyən yoxdur. İndi xaricə qaçış özünü qəhrəman kimi göstərməyə çalışması, onun dar düşüncəsinin məhsulundan başqa bir şey olmadığını demək olar. Ciddi söz demək üçün ölkəyə gəlmək lazımdır. Bu cəsarət yoxdursa, danışlan sözler boşboğazlıqdan başqa bir şey deyil.

i.ƏLİYEV

Ölkə ərazisində şaxtalı hava şəraiti davam edəcək

Ölkə ərazisində yanvarın 30-na gözlənilən hava proqnozu açıqlanıb. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentindən AZERTAC-a verilən məlumatə əsasən, Bakıda və Abşeron yarımadasında hava şəraitinin dəyişkən buludlu olacağı, arabir tutulacağı, əsasən yağmursuz keçəcəyi ehtimalı var. Səhər bəzi yerlərdə zəif duman olacaq. Şimal-qərb küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun Abşeron yarımadasında gecə 1-4° şaxta, gündüz 1-4° isti, Bakıda gecə 1-3° şaxta, gündüz 1-3° isti olacağı gözlənilir. Atmosfer təzyiqi normadan yüksək - 768 mm civə sütunu, nisbi rütubət 50-60 faiz təşkil edəcək.

Azərbaycanın rayonlarında sabah hava şəraitinin əsasən yağmursuz keçəcəyi ehtimalı var. Bəzi yerlərdə duman olacaq. Şərqi küləyi əsəcək, dağlıq ərazilərdə arabir güclənəcək. Havanın temperaturunun gecə 0-5° şaxta, gündüz 2-6° isti, dağlarda gecə 10-15°, gündüz 5-10° şaxta olacağı gözlənilir. Dağlıq ərazilərdə yollar buz bağlayacaq.

Naxçıvan Muxtar Respublikasında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Bəzi yerlərdə duman olacaq. Şərqi küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 7-12° şaxta, dağlıq ərazilərdə 14-19° şaxta, gündüz 0-5° isti olacağı gözlənilir.

Yuxarı Karabağ: Xankendi, Şuşa, Xocalı, Xocavənd, Qubadlı, Zəngilan, Laçın, Kəlbəcər, həmçinin Daşkəsən-Gədəbəy rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Ayri-ayrı yerlərdə duman olacaq. Şərqi küləyi əsəcək, arabir güclənəcək. Havanın temperaturunun gecə 8-13° şaxta, gündüz 0-5° şaxta olacağı gözlənilir. Yolların buz bağlama ehtimalı var.

Qazax, Gence, Goranboy, Tərtər, Ağdam, Füzuli, Cəbrayıllı rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Səhər ayrı-ayrı yerlərdə duman olacaq. Şərqi küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 0-5° şaxta, gündüz 1-6° isti olacağı gözlənilir.

Balakən, Zaqatala, Qax, Şəki, Oğuz, Qəbələ, İsmayılli, Ağsu, Şamaxı, Siyəzən, Şabran, Xızı, Quba, Xaçmaz, Qusar rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Ayri-ayrı yerlərdə duman olacaq. Şərqi küləyi əsəcək, dağlıq ərazilərdə arabir güclənəcək. Havanın temperaturunun gecə 5-10° şaxta, gündüz 2° şaxtadan 3°-dək isti, dağlarda gecə 12-17° şaxta, gündüz 5-10° şaxta olacağı gözlənilir. Yolların buz bağlama ehtimalı var.

Mərkəzi Aran: Mingəçevir, Yevlax, Göyçay, Ağdaş, Kürdəmir, İmisi, Ağcabədi, Beyləqan, Sabirabad, Bileşuvər, Saatlı, Şirvan, Hacıqabul, Salyan, Neftçala rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Ayri-ayrı yerlərdə duman olacaq. Şərqi küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 0-5° şaxta, gündüz 2-6° isti olacağı gözlənilir.

Masallı, Yardımlı, Lerik, Lənkəran, Astara rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Dağlarda duman olacaq. Zəif şərqi küləyi əsəcək. Havanın temperaturunun gecə 0-5° şaxta, gündüz 0-5° isti, dağlarda gecə 13-18° şaxta, gündüz 1-6° şaxta olacağı gözlənilir. Yolların buz bağlama ehtimalı var.

Xədicə İsmayılin "Navalı sindromu" Əli Kərimlini ifşa etdi

Sosial şəbəkədə həqiqətlər üzə çıxdı

Khadija İsmayıllı [nədəpliçəsə video Meduza in English](#)

Navalı da etirazçılarla bərabər idi. Həbs də olunub. Lider dediyin...
Alexey Navalny was detained on sunday in Moscow

Azadlıq" Radiosunun sabiq əməkdaşı, hazırda özünü " hüquq müdafiəci" kimi təqdim etməyə çəlişən Xədicə İsmayıllı Rusiya müxalifətçisi Aleksey Navalının həbs olunması anının videogörüntüsünü paylaşış və belə bir başlıq qoyub - Navalı da etirazçılarla bərabər idi. Həbs də olunub. Lider dediyin... X.İsmayılin bu məsələ barədə yazması və video paylaşması özündə bir çox məqamları ehtiva etdi. Yeni Ə.Kərimliyə vurdugu eyham müxtəlif statuslarda müşahidə olundu. Statusları X.İsmayılin "facebook" səhifəsindəki bu linkdən oxuya bilərsiniz (<https://www.facebook.com/khadija.ismayil>).

Məsələ ondadır ki, son vaxtlar X.İsmayılin AXCP sədri Ə.Kərimli ilə münasibətlərinde bəlli soyuqluqlar yaşanır, hətta bu iki şəxsin bir-birinə qarşı kəskin antipatiya hissələri yaranır. Buna səbəb isə, ilk növbədə, qondarma "siyasi məhbus" siyahısıydı ki, hələ də sözügedən siyahida üst-üstə düşməyen kifayət qədər məqamlar bu gün de öz mövcudluğunu qoruyub saxlamaqdadır. Hələ 2016-ci ilde X.İsmayılin Avropa və beynəlxalq insan haqları təşkilatlarına təqdim olunacaq siyahısı Ə.Kərimlinin rəhbərlik etdiyi "işçi qrup" tərefindən rədd edilmişdi.

Ümumiyyətlə, X.İsmayılin " hüquq müdafiəci" liyinə başlığından onun cəbhəci sədrə münasibətlərinə, demək olar ki, son qoyulub. Düzdür, təmsil olunduğu müxalif çevrədə bunu ciddi-cəhdə gizlətməyə çalışın, yeni daha çox iciməile dirilməməsinə səy göstərən X.İsmayıllı bəzi hallarda "otsetçkalar" buraxır. Onlardan biri də, mehz Navalının həbsi ilə bağlı yaxınlığı video görüntündür.

Başqa tərəfdən, X.İsmayıllı həmin videoya yazdığı şəhərində, dolayı ilə sözü AXCP sədrinə tərəf atıb. Yeni demək istəyib ki, rusiyalı müxalifətçilərin lideri həbs olunur, ancaq Ə.Kərimlinin timsalında olan müxalif "liderləri" tamamilə eks fealiyyət göstərir. Daha doğrusu, onların etrafı həbs olunur, amma özləri öz isti ev-eşiklərində kef edirlər. Şəhər yazanlar da öz fikirlərində AXCP sədrinə qarşı haqlı ittihamlarını bildirir, bununla X.İsmayıllı müəyyən "etirazlı" fikirlərini bildirsə də, fakt budur ki, hədəf, bilavasitə Əli Kərimlidir!

Beləliklə, X.İsmayılin sosial şəbəkədə "Navalı sindromu" gedisi Ə.Kərimlini ifşa etdi. Beləkə də bu addımın atılması ele X.İsmayılin AXCP sədri üzərində qələbə qazanmasına hesablanmış addım idi. Çünkü onun özü də yaxşı bilir ki, Ə.Kərimlini sosial şəbəkədə "vurmaqla" geləcəkde bəzi məsələləri öz xeyrinə çevirə bilər. Ancaq bir məsələni də unutmaq olmaz ki, Ə.Kərimli bəve ya digər şəkilde X.İsmayıllı cavabsız qoymayacaq. Hər halda, ister dolayı, isterse də birbaşa cəbhəçilərin sədrini "qorxaq" adlandıran X.İsmayılin Ə.Kərimli ilə savaş xəmiri hələ çox su aparmalı olacaq.

Rövşən RƏSULOV

Mülkiyyat hüququ

Iqtisadi hüquqlar arasında ən əsas hüquq mülkiyyət hüququdur. Mülkiyyət hüququ ən qədim hüquqlardandır. Ümumi mülkiyyət dedikdə, ən azı, bir neçə nəfərin mülkiyyəti başa düşülür. Belə ki, ümumi mülkiyyəti də iki növə bölmək olar: paylı mülkiyyət və birləşmiş mülkiyyət. Paylı mülkiyyət dedikdə, yəni tutaq ki, sizin iki otağınız var və sizin də hər biriniz bir otağın sahibiniz. Bu, bütün dövlət sənədlərində də bu cür olur.

Bu, o demekdir digər mülkiyyətçi, yəni digər otağın sahibi sizin ica-nızınız olmadan, bu evlə bağlı heç bir qərar vera bilməz. Ancaq ona düşən bir otaq barəsində istədiyi qərarı verməkdə sərbəstdir. Birgə mülkiyyət dedikdə isə, eyni mülkiyyətin 2 nəfərə mexsusluğu nəzerdə tutulur. Məsələn, tutaq ki, ər və arvad evləndik-dən sonra ev alıblar. Bu, onların ümumi birgə mülkiyyətidir. Hər iki şəxs bu ev üzərində eyni qərarı ver-mək hüququna malikdir. Mülkiyyətin başqa bir növü də xüsusi mülkiyyət-dir.

Xüsusi mülkiyyət - əşya, əmlak dövlətə və ictimaiyətə deyil, konkret bir şəxse və ya şəxslər qrupuna məxsusdur. Lakin qeyd edim ki, xüsusi mülkiyyət ümumi mülkiyyətin qarşılığı deyil. Bir də var dövlət mülkiyyəti. Adından da göründüyü kimi, bu dövlətə məxsus olan mülkiyyətdir. Bu mülkiyyət üzərində sərəncam hüququ yalnız dövlətə məxsusdur. İctimai mülkiyyət də adından göründüyü kimi ictimaiyətə məxsusdur və əsasən də, qeyri-hökumət təşkilatları tərafından idarə olunur.

Mülkiyyət hüququnun mühüm bir hissəsi də vərəsəlik hüququdur. Vərəsəlik hüquq miras qoynanın ölümündən sonra onun emlakının taleyi ilə bağlı yaranır. Mirasın bölünməsinde bütün yaxın qohumlar iştirak edir ve miras qoynanın iradəsindən asılı olmayıraq, bir sıra şəxslər mecburi pay hüququna malik olurlar. Yəni tutaq ki, mən evliyəm, iki uşağım və həyat yoldaşım var. Mən öldükdən sonra mənə məxsus olan emlak, (məsələn ev, maşın və s.) iki övladım və həyat yoldaşım arasında bərabər şəkildə bölünəcək. Mülkiyyətin başqa bir növü də əqli mülkiyyət hüququdur. Əqli mülkiyyət özü də iki və-

qudur. Eğlîr mülkiyyet ozu de iki yere bölünür: Müellilik ve patent hüquqları Müellilik Hüququ - misal için siz kitab yazmısınız ve ele bir zaman bu kitaba sizin müellilik hüququnuz yaranır. Müellilik hüququ şexsler üçün ömürlükdür. O öldükden sonra onun vərəsələri üçün 50 il müddətinə tanınır. Patent Hüququ - misal için siz yeni bir kimyəvi maddə ixтиra etmisiniz. Bu zaman sizin patent hüququnuz yaranır. Bu hüquq konkret fərd üçün 20 il müddətə güv-

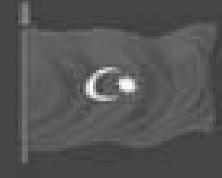
Konkret təri üçün 20 il müddətə qəvədə olur. Mülkiyyət dedikdə, əşya və əmlak başa düşülür. Əmlak daşınar və daşınmaz ola bilər. Daşınar əmlak o deməkdir ki, əşyanın yerini dəyişəndə, öz xüsusiyyətini itirmir. Məsələn, maşın daşınar əmlak hesab edilir. Daşınmaz əmlak isə, bir yerdən başqa yera aparılan zaman öz xüsusiyyətini itirən əmlak başa düşülür.

Dövlət müxtəlif vergilər və rüsumlar qoymaqla, şəhərsalma planları, tikinti və ekoloji normalarını müəyyən etməklə, mülkiyyət hüququna

müdaxilə edir. İnsan yaradılışından bəri müxtəlif adlar altında, fərqli şəkillərdə olsa da, "mülkiyyət" anlayışı mövcud olmuşdur Mülkiyyət dedikdə, "sahibinə aid olan" başa düşür. Bir qayda olaraq, mülkiyyət haqqının mövzusu eşyadır. Hər bir fiziki və hüquqi şəxs öz mülkiyyətindən manəsiz istifadə hüququna malikdir. Heç kəs cəmiyyətin maraqları naminə, qanunla və beynəlxalq hüququn ümumi prinsipləri ilə, nəzərdə tutulmuş şərtlər istisna olmaqla, öz mülkiyyətindən məhrum edilə bilməz.

Şafının yeni, daha yüksək pilləsinə qalxmışdır. Lakin, mülkiyyətcilik münasibətlərinin dağıdılması nəticəsinde, cəmiyyətin çox geri düşməsi və bu gerilikdən uzun müddət çıxa biləməsi halları da olmuşdur. XX əsrde bizim ölkəmizde mülkiyyətçiliğin münasibətlərinin dağıdılması prosesinə 1920-ci ilin aprelində başlanılmışdır. Mülkiyyətə, eyni zamanda iradevi məzmun da xasdır, belə ki məhz mülkiyyətçinin suveren iradə ona mənsub olan əşyanın məişət təviniatını müəyyən edir.

Kıyyetünden menfin edile bilməz. Günümüzədək baş verən qalmaqların, hüquq pozuntularının eksriyeytinin də dolayı və ya birbaşa səbəbi mülkiyyət hüququnun pozulması olmuşdur. Bunun qarşısını almaq isə, hər zamanki kimi, dövlətin - hüquq sisteminin vəzifəsidir. Mülkiyyət haqqının təmin etdiyi səlahiyyətlər istifadə, faydalana ma və sərəncam səlahiyyətidir. İslam hüququnda mülkiyyət - Quran islam hüququnun konstitusiyasını təşkil edir. 10 əsas prinsipi olan qanunvericiliyin dördüncü xüsusiyyəti ondan ibaret idi ki, "...Dövlət fərdlərin mal, can, namus və sağlamlığının qorunmasını və bənzəri haqları təmin etməklə mükəlləfdir". İslam hüququna görə mülk sahibinin malını hücuma məruz qələrkən, qoruma haqqı var. Mülkiyyətin təsnifi baxımından, islam hüququnun müasir hüquqla bənzərlilikleri var. "Quran-i Kərim"də mülkiyyəti fərdi və dövlət mülkiyyəti olaraq, iki qrupa ayıran tənzimləmələr var. İslama torpaq həm fərdi, həm də dövlət mülkiyyəti ola bilər. İslam hüququna görə, dövlət torpağı mülkiyyəti altına alma, istifadə və idare edilmesine məhdudiyyətlər gətire bilər.

Azerbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kültürv İmətindən Vəsiatçaların İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fonduunun maliyyə dəstəyi ilə “İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması” istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

eqdin baş vermesi vasıtəsilə həyata keçirmiş olur, bu halda mülkiyyətçinin iradesi mülkiyyət hüququnun xitəməsına və yaxud bu hüquqdan imtiyaz olunmasına yönəldilmişdir. Mülkiyyət hüququnun anlayışının açılması mülkiyyətçinin malik olduğu

çirilməsi ətraf mühitə zərər vurma-
mali, qanunların və ya üçüncü şəxs-
lərin hüquqlarını pozmamalı, cəmiyyət-
yətin, xüsusilə, dövlətin qanunla qo-
runan mənafelərinə zidd olmamalı,
yaxud hüquqdan sui-istifadə edilmə-
məlidir.

Dövlət orqanları və ya yerli özü-nüidarəcəlik orqanları ictimai maraqlarla əlaqədar vətəndaşa mülkiyyət hüququ əsasında mexsus olan əmlakın götürülməsi və ya həmin şəxsin hüquqlarının məhdudlaşdırılması bərədə qərar qəbul etdikləri zaman aşağıdakı halları nezəre almalıdır:

1. Şəxsi mülkiyyət hüququ əsa-

1. Şəxse mülkiyyət hüququnu əsasında mənsub olan əmlakın götürülməsi barədə qərarın qanuniliyi;

2. Mülkiyyətçinin səlahiyyətlərini həyata keçirilməsinin məhdudlaşdırılmasının qanuniliyi, həmin məhdudiyyətlər ağlabatan müddətdə davam etməsi.

etmeliidir;

3. Götürülmüş emlaka göre teklif olunan kompensasyonun adekvatlığı, onun götürülmüş emlakin "bazar değeri"ne uygunluğu.

Mülkiyyetin heç bir növüne üstünlük verilmir. Mülkiyyət hüquq, o cümlədən, xüsusi mülkiyyət hüququna qanunla qorunur. Əgər hansıa insanların mülkiyyət hüququnu pozulsara, bu zaman qanunda nezərdə tutulmuş müdafiə vasitələrindən istifadə edərək, öz hüququnun bərpası üçün müəyyən işlər görməlidir. Ədalətli kompensasiya dedikdə, yəni ev alınarkən, mövcud olan bazar qiymətinə uyğun olaraq, mülkiyyətçiye pul verilməlidir ki, həmin şəxs də həmin pulla özüne ev ala bilər.

Vahid ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Xəbərdarlıq: Kondisionerlər insan sağlığına ölümcül zərbə vurur!

Kondisionerlərin organizmimizə vurduğu ziyan xeyirdən az deyil. Bu elektrik cihazlar insan sağlığına üçün bir sıra fəsadlar yarada bilər. AZERTAC xəber verir ki, bu barədə Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris Terapevtik Klinikasının pulmonologiya, allergologiya şöbəsinin müdürü, assistent Kəmalə Ağayeva universitetin mətbuat xidmətinə məlumat verib.

Həkim deyib: "Kondisioner işlek vəziyyətdə ikən ondan otağa freon tipdə qaz ayrılır ki, bu da qapalı məkanlarda insan organizmimə mənfi təsir edir. Bu səbəbdən kondisionerlən uzun müddət istifadə etmək məsləhət deyil. Kondisioner işleyən otaqda havanı mütemadi olaraq dəyişmək və bu otaqda maksimum iki saat qalmaq lazımdır. Ümumiyyətlə kondisionerli otaqla bayırda havanın temperaturu arasında fərq az olmalıdır. Kondisionerlən sui-istifadə etmək, onun vasitəsilə otaqda həddindən artıq soyuq və ya isti hava yaratmaq olmaz. Belə olduqda beyin qan dövranı, ürek, qalxanvari vəzi xəstəlikləri olanlar, o cümlədən yüksək qan təzyiqi və şəkərlə diabetdən əziziyət çəkənlər belə hava şəraitinə qarşı dözümsüz olurlar. İsti havalarda kondisioner ağı ciyərlərde bir sira ağır fəsadlara, hətta tənəffüs orqanlarında iltihabı problemlərini yaranmasına da səbəb ola bilər. Təmizlənməyən kondisionerlərden istifadə zamanı isə allergik və ya astma kimi bir sira xəstəliklərin sayı arta bilər. Bundan eləvə bu şəraitdə uzun zaman keçirmek ürək qan-damar sisteminde, böyrək, qarın boşluğu orqanlarında patoloji prosesslərə səbəb olar. Burada söhbət yalnız soyuq havadan getmir, isti havanın da organizmə mənfi təsirləri var. Organizmdə hər hansı bir patoloji proses nəticəsində hərəkət bir dərəcə yüksəldikdə, ürək döyüntülərinin sayı 10 vuruş artır. Bu isə xəstə organizmə patoloji təsir göstərir. Soyuq qış ayalarında kondisioner isti havası otaqda quruluq yaradır, rüttubəti azaldır. Bu cür hava yuxarı tənəffüs yollarının qıcıqlanmasına, bronxospazmin yaranmasına səbəb ola bilir. Eyni zamanda, qapalı şəraitdə hava-damci yolu ilə yoluxan kəskin respirator xəstəliklərin yayılmasına da gətirib çıxarır. Həmçinin bu cür istiliyin organizmə mənfi təsirlərindən biri də ürəkgetməsi ola bilər. Bunun səbəbi isə damarların genişlənməsi nəticəsində beyin və daxili orqanlardan qanın periferiyaya paylanmasıdır".

Yaddaş funksiyası üçün sağlam dişlər önemlidir

Yəşə 55 -dən yuxarı olan 300 nəfər arasında keçirilən təcrübələrə əsasən məlum olub ki, yaddaş funksiyası dişlərin sayına bağlıdır. Yaşlı dövrdə ağız boşluğununda nə qədər az diş olduqda, hər hansı informasiyanı yadda saxlamaq o qədər çətin olur. Bu o deməkdir ki, yaddaş funksiyası ağızda olan ana dişlərinin sayından asılıdır. Biliyik ki, normal halda cavan, sağlam insan 32 dişə sahibdir. Bu təcrübədə isə ən azı 22 dişə sahib insanlar iştirak etmişlər. Baxmayaraq ki alımlar bu bağlılığın səbəbinin tam müyyəyen edə biliyiblər, lakin, onlar daha önce kolleqaları tərefindən keçirilən araşdırılmalaraya yaxın nəticələri təsdiqləyiblər.

Heyvanlar üzərində aparılan daha önceki araşdırma göstərmişdir ki, dişləri itirdikdə biz neyron itirir və beyin nahiyyəsində yaddaşa cavabdeh olan olan "hippokampi funksiyasını" azaldır. Bele məlum olur ki, dişlərlə beyinin əlaqəsi diş sirnərlə vasitəsilə qurulur. Ana dişlərin sinir sonluqları sənali beyinə yönəldirir və hərəkət refleksləri, üz hissələri və sair kimi prosesslərə qismən təsir göstərir. Məhz bu hissələr etraf mühitə olan təsəvvürümüzü tamamilə və çox güman ki, məlumatın yadda qalmasını təmin edir.

ELAN

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin Filologiya fakültəsinin I kurs tələbəsi Əliyeva Nigar Azad qızının adına verilmiş tələbə biletini itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baki İventarlaşma və Reestr Xidməti tərəfindən 17.06.2004-cü ildə 30/12834 tarixli sərəncamlı Mərdekan qəsəbəsi, 1958 ünvanlı bağ Verdiyeva Günel Ələkbər qızına verilmişdi. BM serialı və 001816 №-li həmin Qeydiyyat Vəsiqəsi (Çıxış) itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müaviləri:

Valeh Məhərrəmli
Fetulla Həsənov

Ünvanımız: Baki şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.

Şəhadətnamə № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Buraxılışa məsul: Mətləb Salahov

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Ses" in komputer mərkəzində yığıl, səhifələnir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzətde AzəRTAC, SIA, APA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500

Ses

Son səhifə

30 yanvar

"Barselona" rekordunu təkrarlayıb

"Barselona" futbol klubu La Liganın 21-ci turunda "Alaves" 2:1 hesabı ilə möglüb edib. Kataloniya temsilçisi İspaniya La Liqasında möglubiyyətsiz oyunlar seriyası üzrə rekordunu təkrarlayıb. AZERTAC xəber verir ki, sonuncu dəfə "Barselona" 2009/2010-cu il mövsümündə 21 tur möglüb olmayıb. Kataloniyalılar bu oyunlardan 17-də qələbə qazanıb, 4-də isə heç-heçə ediblər. Cari mövsüm isə "Barselona"nın hesabında 18 qələbə var.

Hazırda İspaniya çempionatına 57 xalla "Barselona" başçılıq edir. Aktivində 46 xal olan "Atletiko" ikinci, "Valensiya" 40 xalla üçüncü, bir oyun az keçirən "Real" isə 38 xalla dördüncü sıradə qərarlaşıb.

Rafael Ağayev Parisdə Premer Liqa turnirində ikinci yeri tutub

Karate üzrə Azərbaycan milli komandasının lideri Rafael Ağayev (75 kq) Parisdə Premer Liqa turnirində ikinci yeri tutub. Azərbaycan Milli Karate Federasiyasının məlumatında deyilir ki, karateçimiz yaponiyalı idmançı Ken Nişimura ilə həlledici görüşün son saniyelerində qəlebəni əldən verib.

Yeni qaydalara əsasən, medal yalnız yarışın qaliblərinə təqdim olunub. Görüşlərini qələbə ilə başa vuran idmançılarımız dünya reyting cədvəlinde xallarını artırıblar. "Kiçik dünya çempionatı" adlandırılan Paris Premer Liqasında 81 ökəden 756 idmançı mübarizə aparıb. Dünya Karate Federasiyasının (WKF) 2018-ci ildə yeddi yarışıqlı nüfuzlu Premer Liqa seriyasından növbəti turnir fevralın 16-18-də Birleşmiş Ərəb Əmirliliklərinin Dubay şəhərində keçiriləcək. Qeyd edək ki, yanvarın 30-da Bakıda döndək karateçilərimiz növbəti yarışa hazırlığı davam etdirəcəklər.

"Neftçi" heyətinə yeni futbolcular cəlb edib

"Neftçi" heyətinə yeni futbolcular cəlb edib. SİA-nın məlumatına görə, argentinli hücumçu Lukas Emanuel Qomez və kolumbiyalı yarımmüdafıçı Mayk Kempas bu gün tibbi baxışdan keçiblər. Tibbi müayinədən uğurla keçən futbolçularla bu gün və ya sabah müqavilə imzalanacaq. Qeyd edək ki, 30 yaşlı Lukas son olaraq Venesuelanın "Deportivo Lara", onunla həmyəşid Kempas isə Kosta Rikanın UKP klubunda çıxış edib.

Azərbaycan cüdoçuları mövsümü Sofiyada açacaqlar

Azərbaycanın cüdo yığması mövsümü fevralın 3-4-de Avropa Açıq Kubokunun keçiriləcəyi Sofiyada açacaqlar. AZERTAC xəber verir ki, yığma komandanın tərkibində Mehman Sadıqov, Tofiq Məmmədov, Sadiq Məhərrəmov (hamisi - 60 kq), Terlan Kərimov, İlqar Müşkibayev, İlkin Babazadə, İsmayıllı İbrahimov (hamisi - 66 kq), Telman Vəliyev, Paşa Əliyev (her ikisi - 73 kq), Fəqan Quluzadə, Afiq Səfərli, Coşqun Abdullayev (hamisi - 81 kq), Əbdülləhaqq Rəsullu, Qurban Qurbanov, Rüfət İsmayılov (hamisi - 90 kq), Adil Kərimli, Sənan Əhmədov, Cəfer Əkbərli (hamisi - 100 kq) və Uşanqı Kokauri (100 kq-dan artıq çeki dərəcəsi) Bolqarıstanaya yola düşəckərlər. Ümumilikdə, yarışda 29 ökəden 232 cüdoçu iştirak edəcək.

Moldova Azərbaycanla oyuna itki ilə çıxacaq

Bu gün Azərbaycan millisi ilə yoxlama matçı keçirəcək Moldova yığması itki ilə üzləşib. Apasport.az saytının məlumatına görə, rəqibimizin qapıcısı Nikolay Kalançə komandasının düşərgəsini tərk edib. Yığma ilə Türkiyənin Antalya şəhərində təlim-məşq toplantıda olan futbolçu hazırlığı yarımcıq dayandıraraq, Ruminiyanın "Universitatia" (Krayov) klubuna qayıdır. Buna klubun həftəsonu vacib oyuna çıxmazı səbəb olub. Belə ki, hazırda turnir cədvəlinin 3-cü pilləsində qərarlaşan və medallar uğrunda mübarizə aparan krayovalılar Buxarest "Dinamo"su kimi güclü rəqiblə üz-üzə gələcəklər. Qeyd edək ki, 32 yaşlı Kalançə millidə 19 oyun keçirib.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müaviləri:

Valeh Məhərrəmli
Fetulla Həsənov